

Møteprotokoll

Samisk kirkeråd 2024 – 2028

Møtedato: 23.06.2026 kl. 16:00
Møtested: Microsoft Teams
Arkivsak: 24/00635

Til stede: May Bente Jönsson,
Mathis Eira,
Inga-Lill Sundset,
Svend Peder Vesterfjell,
Jorunn Jernsletten,
Svein Valle

Møtende
varamedlemmer:

Forfall: Anna Lisa Westerfjell, Risten Lango

Sekretariat: Kristine Aslaksdatter Siri, Johan Máhtte Skum

Protokollfører: Johan Máhtte Skum

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

[8/26](#) Saksliste Samisk kirkeråd 23.06.2026 2

Saker til behandling

[9/26](#) Svar på høring om rammeplaner for kirkelig undervisning og læring 3

Godkjenning av innkalling og saksliste

8/26 Saksliste Samisk kirkeråd 23.06.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2024 - 2028	23.06.2026	8/26

Møtebehandling i Samisk kirkeråd 23.06.2026:

Votering

Vedtatt ved konsensus

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd godkjenner innkalling og saksliste.

[Lagre vedtak]

Saker til behandling

9/26 Svar på høring om rammeplaner for kirkelig undervisning og læring

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2024 - 2028	23.06.2026	9/26

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i 2024 *Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del* (KM 06/24). I vedtakspunkt 2 ba Kirkemøtet Kirkerådet om å forberede rammeplaner for kirkelig undervisning og læring til behandling på kirkemøtene i perioden 2025–2027.

Kirkerådet har i sak 27/26 vedtatt å sende forslag til seks rammeplaner, samt veiledende lister over bibeltekster, salmer og praksisformer på høring.

I denne saken presenteres Samisk kirkeråds svar på høringen.

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd vedtar følgende svar på høring om Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring:

Svar i avkrysningsfelt er markert med **gult**.

Felles innledning til rammeplanene

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at sammenhengen mellom rammeplanene og *Plan for kirkelig undervisning og læring, overordnet del* i hovedsak er tydelig fremstilt. Det kommer godt fram at rammeplanene skal konkretisere overordnet del og gi retning for lokal planlegging.

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at felles innledning til rammeplanene sier at lokal plan skal beskrive hvordan samiske språk, livsanskuelse, kulturuttrykk og trospraksiser er en del av menighetens undervisning og læring for alle aldersgrupper. Dette er en viktig konkretisering av kapittel 5 i overordnet del.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at sammenhengen med overordnet del bør følges tydeligere opp i de enkelte rammeplanene. Føringen om samisk kirkeliv bør ikke bare ligge i felles innledning, men også komme tydeligere fram i rammeplanene, erfaringsmålene og veiledningen til lokalt planarbeid.

Rammeplanene bør gi menighetene tydeligere hjelp til å omsette ansvaret for samisk kirkeliv i lokal plan og praksis, uten å låse arbeidsmåtene. Dette vil gjøre sammenhengen mellom overordnet del og rammeplanene tydeligere for dem som skal bruke planverket lokalt.

2. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanene i hovedsak gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring.

Samtidig bør rammeplanene tydeligere vise hva det betyr at samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Samisk kirkeliv skal ikke bare ivaretas når barn, unge eller voksne med samisk tilhørighet oppsøker et tilbud. Alle menigheter bør ha et grunnleggende ansvar for å kjenne til, synliggjøre og ivareta samisk kirkeliv som en del av kirkens felles undervisningsoppdrag.

Dette ansvaret må utformes lokalt. I noen menigheter er samisk språk, kultur og kirkeliv grunnleggende i hele menighetens arbeid. I andre menigheter vil arbeidet starte med enkle, men bevisste grep: synge samiske salmer, lese samiske bønner, høre samiske bibeltekster, markering av 6. februar, lære om lokal samisk kirkehistorie og kunnskap om fornorskning og forsoning.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanene gir tydeligere retning for hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i lokal planlegging, samtidig som menighetene får frihet til å velge arbeidsmåter som passer lokale forhold, språkressurser og kompetanse.

3. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Erfaringsmålene er nyttige fordi de viser at kirkelig undervisning og læring skjer gjennom erfaring, deltakelse og praksis. De beskriver ikke bare hva deltakerne skal lære om, men hva de skal få møte, gjøre, erfare og øve seg i. Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene bør være tydelige og ikke for detaljerte. Flere punkter kan med fordel strammes inn, slik at rammeplanene ikke blir for lange.

Samisk kirkeråd anbefaler at begrepet "inkludering" brukes med varsomhet i omtalen av samisk kirkeliv. Når det samiske omtales som noe som skal "inkluderes" kan det gi inntrykk av at samisk kirkeliv står utenfor kirka og skal tas inn i etterkant. Samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Derfor bør rammeplanene heller bruke begreper som *ivareta*, *synliggjøre*, *forankre*, *gi rom for* og *legge til rette for*.

4. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at forståelsen av tolkningskompetanse i hovedsak er tydelig og relevant formulert. Det er viktig at barn, unge og voksne får møte bibeltekster og kristne tradisjoner på en måte som gir rom for undring, refleksjon, samtale og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at tolkningskompetanse også knyttes tydeligere til språk, kultur og erfaring. Bibeltekster leses aldri i et tomrom. De forstås i møte med menneskers liv, historie, språk, stedstilhørighet og kirkelige tradisjoner.

For samisk kirkeliv betyr dette at barn, unge og voksne bør få arbeide med bibeltekster og kristen tradisjon i lys av samiske erfaringer, samiske språk, lokal kirkehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og tilhørighet. Dette vil styrke menighetenes arbeid med samisk kirkeliv som en integrert del av kirkens undervisning og læring.

5. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivare tatt?

☐ Ja ☒ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at samisk innhold er tydelig omtalt i felles innledning. Særlig viktig er formuleringen om at lokal plan skal beskrive hvordan samiske språk, livsanskuelse, kulturuttrykk og trospraksiser er en del av menighetens undervisning og læring for alle aldersgrupper.

Denne føringen bør følges tydeligere opp i de enkelte rammeplanene.

Rammeplanene bør gi menighetene bedre hjelp til å vurdere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas lokalt, uten å låse arbeidsmåtene. Samisk innhold må ikke framstå som enkeltstående eksempler eller valgfrie tillegg.

6. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at prinsippene for progresjon i hovedsak er tydelige og hensiktsmessige. Progresjonen viser godt hvordan kirkelig undervisning og læring kan utvikles gjennom ulike livsfaser.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at progresjonen også viser tydeligere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom hele livsløpet. Barn, unge og voksne møter samisk kirkeliv på ulike måter, og rammeplanene bør hjelpe menighetene til å arbeide med dette trinnvis og sammenhengende.

For de yngste barna kan samisk kirkeliv erfares gjennom språklyder, sang, sanser, trygghet og nære relasjoner. For barn i skolealder kan det handle om fortellinger, merkedager, bibeltekster, salmer, lokale tradisjoner og praksiser. I konfirmasjonstiden og ungdomsarbeidet bør det gis rom for arbeid med tro, identitet, historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar. For unge voksne og voksne kan undervisningen gi rom for fordypning, samtale, lokal kirkehistorie, språk, tilhørighet, gjenoppretting og videreføring av samiske kristne tradisjoner.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at samisk kirkeliv omtales som en del av progresjonen i rammeplanene, og ikke bare som enkeltstående eksempler innenfor hver aldersgruppe.

7. Mener høringsinstansen at foresattes og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er godt beskrevet og ivare tatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanene tydeligere omtaler foresatte, besteforeldre, faddere og storfamilie også som viktige bærere av kristne trospraksiser. I mange samiske sammenhenger skjer den daglige trosformidlingen muntlig.

Menighetene bør derfor få hjelp til å verdsette og støtte den trosformidlingen som allerede skjer i hjem, familie og lokalsamfunn. Dette er særlig viktig der samiske språk, tradisjoner og trospraksiser lever i familien, men ikke alltid er synlige i menighetens organiserte undervisning.

Forpliktende innhold i rammeplanene

8. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Samisk kirkeråd støtter at rammeplanene bør ha en tydelig og stram struktur. Flere steder kan konkrete eksempler flyttes ut av selve rammeplanen og helles legges i veiledning eller ressursbanken. Rammeplanene bør først og fremst gi retning, ansvar og faglig struktur. Eksempelene bør hjelpe menighetene uten å gjøre planen tung eller tilfeldig. Samisk kirkeråd mener at rammeplanene bør skille tydeligere mellom hva alle menigheter skal ta ansvar for, og hvordan menighetene kan arbeide lokalt. Dette gjelder særlig samisk kirkeliv. Det bør være forpliktende at alle menigheter tar stilling til hvordan samisk kirkeliv skal ivaretas i lokal plan. Den lokale friheten bør ligge i hvordan dette skjer.

Veiledende lister- overordnet om kjernetekstene

9. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at oversikten over kjernetekster gir hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0–19 år.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at de veiledende listene over bibeltekster i større grad organiseres tematisk, og ikke bare etter aldersgrupper. Kirkelig undervisning og læring er livslang. Mange bibeltekster kan brukes i møte med barn, unge og voksne, men på ulike måter og i ulike sammenhenger.

Det avgjørende er derfor ikke bare alder, men kontekst, livserfaring, kirkeår, lokal tradisjon og hvilket tema menigheten arbeider med. En tematisk organisering vil gjøre tekstene mer brukbare i lokalt planarbeid og gi bedre sammenheng mellom aldersgruppene.

Rammeplan for 0–5 år**10. Har høringsinstansen overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år?****Fritekst:**

Rammeplanen for 0–5 år har et godt utgangspunkt. Den legger vekt på relasjon, omsorg, lek, sanselig læring og trospraksis i hjem og menighet. Dette passer godt for de yngste barna, som først og fremst lærer gjennom trygghet, gjentakelse, kropp, sanser, språk, sang og nære relasjoner.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at rammeplanen bør knyttes tydeligere til overordnet del, særlig kapittel 5 om samisk kirkeliv. For aldersgruppen 0–5 år handler dette ikke først og fremst om kunnskapsformidling, men om at barn får møte samiske språk, salmer, bønner, fortellinger og symboler som en naturlig del av kirkens liv.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menigheter kan ivareta samisk kirkeliv i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang, familiegudstjenester og materiell til hjemmet. Dette bør gjøres på en måte som støtter foresatte og familier, og som gir rom for lokale språk, tradisjoner og trospraksiser.

11. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplanens innledning?**Fritekst:**

Beskrivelsen i innledningen er god. Samisk kirkeråd støtter at rammeplanen legger vekt på trygghet, relasjoner, omsorg, lek og sanselig læring.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at innledningen tydeligere viser hvordan de yngste barna kan møte samisk kirkeliv. For barn i alderen 0–5 år skjer læring først og fremst gjennom kropp, sanser, rytme, gjentakelse, språk, sang og trygge voksne.

Derfor bør samisk kirkeliv ikke bare omtales som kunnskapsinnhold, men også som noe barn kan erfare gjennom språklyder, salmer, bønner, symboler, fortellinger og deltakelse i menighetens liv.

Dette vil gi en tydeligere sammenheng mellom rammeplanen for 0–5 år og overordnet del, særlig kapittel 5 om samisk kirkeliv.

12. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen gir en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling.

Samisk kirkeråd vil særlig understreke betydningen av hjemmet, familien og nære omsorgspersoner. For barn i alderen 0–5 år skjer trosutvikling gjennom trygghet, tilknytning, gjentakelse, kropp, sanser, språk, sang og deltakelse i enkle trospraksiser.

Menigheten kan støtte foresatte og familier ved å tilby ressurser på samiske språk, og ved å gi rom for samiske bønner, salmer, samisk velsignelsespraksis, fortellinger og symboler i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang og familiegudstjenester. Slik kan menigheten bidra til at samiske språk og samiske trospraksiser får en naturlig plass både i hjemmet og i menighetens liv.

13. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring er hensiktsmessig for aldersgruppen 0–5 år.

For de yngste barna skjer læring gjennom kropp, sanser, trygghet, gjentakelse og nære relasjoner. Lek og sanselige erfaringer gir derfor gode innganger til tro, tilhørighet og deltakelse i menighetens liv.

Dette gir også gode muligheter til å ivareta samisk kirkeliv på en naturlig måte. Små barn kan møte samiske språk og trospraksiser gjennom sang, rytme, bevegelse, fortellinger, symboler, farger, samisk velsignelsespraksis, enkle bønner og gjentakende handlinger. Slik kan samisk kirkeliv erfares som en del av kirkens liv, ikke bare som kunnskap barna skal lære om senere.

14. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd vurderer at aktivitetstilbudet for aldersgruppen i hovedsak er realistisk og gjennomførbart.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at det er viktigere at rammeplanen beskriver gode rammer for arbeidet enn at den legger vekt på bestemte aktiviteter. For aldersgruppen 0–5 år bør menighetens arbeid bygge på trygghet, fellesskap, lek, fortelling, sang, sanselige erfaringer og nære relasjoner.

Dette gir rom for lokal tilpasning. Noen menigheter vil ha babysang, småbarnssang, dåpssamlinger eller familiegudstjenester. Andre menigheter vil ha færre faste tilbud, men kan likevel gi barn og familier gode møter med kirken gjennom dåp, gudstjeneste, samtale, materiell til hjemmet og enkle trospraksiser.

Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeliggjør at samisk kirkeliv kan ivaretas innenfor slike rammer, uten at det krever egne store aktivitetstilbud. Samiske språk, salmer, bønner, fortellinger, samisk velsignelsespraksis og symboler kan tas i bruk i de aktivitetene menigheten allerede har.

15. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» er relevante for aldersgruppen 0–5 år.

For de yngste barna handler møte med bibeltekster først og fremst om fortelling, trygghet, rytme, gjentakelse, bilder, sanser og nærvær. Barna trenger ikke først og fremst forklaringer, men gode møter med bibelfortellinger som en del av hjemmets og menighetens liv.

Samisk kirkeråd anbefaler at menighetene oppfordres til å bruke bibelfortellinger også på samiske språk der det er mulig. Barn bør få erfare at Bibelen finnes og brukes på flere språk, og at samiske språk har en naturlig plass i kirkens fortellinger, bønner og trospraksiser.

Dette kan gjøres enkelt, for eksempel gjennom korte bibelfortellinger, bildebøker, bibelord, sang, gjentakende liturgiske ledd og materiell til hjemmet.

16. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Trygghet og tilhørighet er gode og relevante temaer for aldersgruppen 0–5 år. For de yngste barna handler kirkelig undervisning og læring først og fremst om å erfare at kirken er et trygt sted, og at barnet hører til hos Gud, i familien og i menighetens fellesskap.

Samisk kirkeråd anbefaler at temaene også knyttes tydeligere til språk, hjem, familie, slekt og skaperverk. Dette gir gode innganger til samisk kirkeliv for små barn. Barn kan møte samiske språk, salmer, fortellinger, symboler og trospraksiser gjennom trygge relasjoner og gjentakende handlinger i hjem og menighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at utvalgsriteriene legger vekt på tekster, salmer og praksiser som kan skape trygghet, gjenkjennelse og tilhørighet, og som kan brukes enkelt i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang, familiegudstjenester og hjemmets trospraksis.

17. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Erfaringsmålene er relevante, men samiske perspektiver bør komme tydeligere fram i selve målene, ikke bare i innledningen. For denne aldersgruppen bør samiske språk, sanger, symboler, fortellinger og kunstuttrykk nevnes eksplisitt som en naturlig del av kirkens kultur og tradisjon. Det vil styrke sammenhengen mellom rammeplanens samiske føringer og tydeliggjøre at samisk innhold ikke er et valgfritt tillegg, men del av kirkens liv i alle menigheter.

18. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» bør vise tydelig at små barn erfarer tro gjennom enkle, gjentakende handlinger i hjem og menighet.

For aldersgruppen 0–5 år kan kristen tro i praksis handle om bønn, velsignelse, sang, lyttening, tegning, bevegelse, stillhet, måltid, fortelling og deltakelse i gudstjeneste. Små barn trenger ikke først og fremst forklaringer, men trygge erfaringer med at de hører til hos Gud og i menighetens fellesskap.

Samisk kirkeråd anbefaler at samiske språk og trospraksiser nevnes tydeligere innenfor dette innholdselementet. Bønn, velsignelse, salmer, bibelord og enkle liturgiske ledd kan brukes både på norsk og på samiske språk. Slik kan barn tidlig erfare at samiske språk og uttrykk har en naturlig plass i kirkens tro og praksis.

19. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at samarbeidet med foresatte og faddere i hovedsak er godt ivaretatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen gir menighetene tydeligere råd om hvordan de kan samtale med foresatte om språk, tradisjoner og ønsker knyttet til dåp, materiell, sang, bønn og trospraksis. Dette bør gjøres på en naturlig og respektfull måte, uten at foresatte må forklare eller begrunne egen samisk tilhørighet.

For aldersgruppen 0–5 år er hjemmet, familien og nære omsorgspersoner særlig viktige. Menigheten bør derfor støtte den trosformidlingen som allerede skjer i hjem og familie, og samtidig tilby enkle ressurser som kan brukes i hverdagen. Dette kan for eksempel være bønner, salmer, bibelfortellinger og materiell på samiske språk og norsk.

Samisk kirkeråd anbefaler også at rammeplanen tydeliggjør faddernes rolle som støttespillere i barnets trosliv. Faddere kan bidra til at barnet får møte kirken gjennom dåpsdagen, gudstjenester, merkedager, sang, bønn og enkle trospraksiser i familien og menighetens fellesskap.

Veiledende lister 0-5 år

20. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at kjernetekstene for 0–5 år kan gi et godt utgangspunkt for menighetenes arbeid med bibelfortellinger for de yngste barna.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listen ikke låses for sterkt til aldersgruppen. Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter og i ulike sammenhenger. For barn i alderen 0–5 år vil møte med bibeltekster ofte skje gjennom rytme, fortelling, sang, kropp, sanser, bilder, gjentakelse og trygg voksenkontakt.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at de veiledende listene over bibeltekster i større grad organiseres tematisk, slik at menighetene lettere kan bruke tekstene på tvers av aldersgrupper og lokale sammenhenger. For de yngste barna bør tekstene særlig åpne for trygghet, tilhørighet, skaperverk, familie, fellesskap og Guds nærvær.

21. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0-5 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 0–5 år gir et godt utgangspunkt. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at tekstene settes inn i en større tematisk sammenheng, slik at menighetene lettere kan se hvordan tekstene kan brukes i praksis.

For de yngste barna bør eksempeltekstene velges ut fra hvilke erfaringer de kan åpne for i hjem og menighet. Tekstene bør særlig støtte arbeid med trygghet, tilhørighet, omsorg, familie, skaperverk, fellesskap og Guds nærvær.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at veiledningen til eksempeltekstene viser hvordan samme tekst kan brukes på ulike måter: som fortelling, sang, bønn, velsignelse, bilde, bevegelse eller samtale med foresatte. For barn i alderen 0–5 år er det ofte viktigere hvordan teksten brukes, enn hvor mange tekster som står på listen.

En tematisk organisering vil også gjøre det lettere å ta i bruk bibelfortellinger og bibelord på samiske språk der det er mulig. Samisk kirkeråd anbefaler at lokale samiske fortellinger og trospraksiser kan brukes sammen med bibeltekstene der dette er naturlig og lokalt forankret.

22. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

Inndelingen i kjerne- og eksempeltekster kan være nyttig. Den kan hjelpe menighetene til å se hvilke tekster som bør være felles referansepunkt, og hvilke tekster som kan brukes mer fleksibelt ut fra lokal sammenheng.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listene i større grad organiseres tematisk framfor etter alder. Kirkelig undervisning og læring er livslang. Mange bibeltekster kan brukes i møte med både barn, unge og voksne, men på ulike måter og i ulike livssituasjoner.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer fleksible og lettere å bruke i lokalt planarbeid. Den vil også gjøre det enklere å se sammenhengen mellom bibeltekster, trospraksiser, kirkeår, livsfaser og lokale tradisjoner.

23. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter Salmebasegruppens vurdering av at de veiledende salmelistene bør ha en mer fleksibel oppbygging. Samisk kirkeråd anbefaler at salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema, kirkeår, trospraksiser og lokale sammenhenger.

Salmer følger mennesker gjennom livet. De samme salmene kan brukes i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste, sorgarbeid og hjemmets trospraksis, men med ulik vekt og form. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

Samisk kirkeråd anbefaler at samiske salmer ikke bare knyttes til enkelte merkedager eller egne samiske temaer. Samiske salmer er en del av kirkens felles salmeskatt og bør kunne brukes gjennom hele kirkeåret, i ulike aldersgrupper og i ulike trospraksiser.

24. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at listen over praksisformer organiseres mer etter tema og trospraksiser, og ikke primært etter aldersgrupper. Mange praksisformer kan følge mennesker gjennom hele livet, men få ulik form etter alder, sted og sammenheng.

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter. De er trospraksiser som kan bære språk, tilhørighet, bønn, fellesskap og tradisjon. Dette kan menighetene ta i bruk på enkle og gjennomførbare måter.

For aldersgruppen 0–5 år kan dette for eksempel handle om babysang, småbarnssang, en enkel samisk velsignelse, en samisk salme i familiegudstjenesten, korte bønner på samiske språk eller bruk av sang og bevegelse i dåpsarbeidet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at praksisformene viser hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i ordinære aktiviteter menighetene allerede har, framfor at det alltid må etableres egne tiltak.

Rammeplan for 6–12 år

25. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år?

Fritekst:

Rammeplanen for 6–12 år har et godt utgangspunkt. Den legger vekt på undring, utforskning, mestring og deltakelse, og dette passer godt for aldersgruppen.

Samisk kirkeråd anbefaler at samisk kirkeliv kommer tydeligere fram som en naturlig del av barnas møte med kirken gjennom hele året. Det samiske bør ikke først og fremst knyttes til merkedager eller enkeltstående aktiviteter, men til språk, fortellinger, salmer, bibeltekster, bønn, skaperverk, lokale tradisjoner og menighetens fellesskap.

Dette kan gjøres gjennom enkle og gjennomførbare grep i det arbeidet menighetene allerede har, for eksempel i gudstjenester, barnekor, undervisning eller samlinger i naturen etc.

26. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen er god og beskriver aldersgruppen på en måte som gir mening for barn mellom 6 og 12 år. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at innledningen tydeligere viser at barn skal få møte samiske språk, samiske kristne tradisjoner og samisk kirkeliv som en del av Den norske kirke.

Dette gjelder både samiske barn og andre barn. Samiske barn bør kunne kjenne igjen språk, tradisjoner og kirkelige uttrykk som en del av sin tilhørighet. Andre barn bør få kunnskap om samisk kirkeliv som en del av kirkens felles liv og historie.

Dette kan gjøres enkelt gjennom fortellinger, salmer, bønner, bibeltekster, merkedager, lokale tradisjoner, kirkekunst og samtaler om skaperverk, rettferdighet og forsoning.

27. Mener dere at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Planen ivaretar dette godt. Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at utforskning og undring også knyttes tydeligere til samisk kirkeliv. Barn kan utforske samiske språk, fortellinger, salmer, symboler, lokale tradisjoner, skaperverk og kirkehistorie på måter som er konkrete og alderstilpassede.

28. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse i hovedsak er hensiktsmessig.

For barn i alderen 6–12 år bør kunnskap knyttes tett til erfaring og praksis. Barn lærer ikke bare gjennom fakta, men gjennom sang, bønn, fortelling, måltid, gudstjeneste, natur, kunst, lek og fellesskap.

Dette er også viktig i arbeid med samisk kirkeliv. Barn bør ikke bare lære om samiske språk, tradisjoner og kirkehistorie, men få møte dette i praksis. Det kan for eksempel skje gjennom samiske salmer, enkle bønner, bibeltekster på samiske språk, fortellinger, lokale tradisjoner, markering av merkedager og aktiviteter ute i naturen.

29. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at forslagene til aktiviteter i hovedsak er realistiske og relevante.

Rammeplanen bør samtidig vise at menigheter har ulike ressurser og lokale forutsetninger. Ikke alle kan utvikle egne samiske tiltak, men alle kan gjøre enkle grep i aktiviteter som allerede finnes.

Samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom samiske salmer, bønner, bibeltekster, fortellinger, markering av 6. februar, samiske ord og symboler, aktiviteter i naturen og samarbeid med lokale ressurspersoner eller nabomenigheter.

30. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er godt tilpasset aldersgruppen.

For barn i alderen 6–12 år er det viktig å møte bibeltekster gjennom fortelling, undring, samtale, lek, bilder, sang og praktiske aktiviteter. Samisk kirkeråd anbefaler at barna også får møte Bibelen som en tekst som finnes og brukes på mange språk, også samiske språk.

Dette kan gjøres enkelt ved å bruke korte bibelord, bibelfortellinger, bønner eller velsignelser på samiske språk i samlinger, gudstjenester og materiell til hjemmet.

Samisk kirkeråd anbefaler også at formuleringen i punkt to endres fra «erfare at» til «bli kjent med». Det gjør erfaringsmålet mer konkret og lettere å omsette i lokal gjennomføring.

31. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at utvalgsriteriene tydeligere åpner for arbeid med skapelse, språk, rettferdighet, håp og fellesskap. Dette er temaer som passer godt for barn i alderen 6–12 år, og som gir gode innganger til både bibelfortellinger, trospraksis og samisk kirkeliv.

32. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at planen tydeligere uttrykker at samisk kirkeliv er en del av Den norske kirkes egen kultur, ikke bare et eksempel på mangfold. Det bør vurderes å nevne samiske merkedager i flertall, ikke bare 6. februar. Samisk kirkemusikk bør også nevnes i sammenheng med samiske salmer.

33. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» i hovedsak er relevante.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at rammeplanen tydeligere viser at bønn, salmesang og bibeltekster kan uttrykkes på flere språk, også samiske språk. Dette bør omtales som en naturlig del av kirkens praksis, ikke som et tillegg.

For barn i alderen 6–12 år kan dette gjøres på enkle måter, for eksempel gjennom samiske bønner, bibelvers, salmer, lystenning, gudstjenestedeltakelse og materiell til hjemmet. Slik får barna erfare at samiske språk og trospraksiser hører hjemme i menighetens liv.

34. Er foresattes og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er tydelig og hensiktsmessig beskrevet.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen også omtaler foresatte, faddere, besteforeldre og øvrig familie som bærere av lokale samiske kristne tradisjoner. For barn i alderen 6–12 år skjer trosformidling både i menighetens arbeid og gjennom hjem, familie, slekt og lokalsamfunn.

I mange samiske sammenhenger formidles tro gjennom språk, fortellinger, salmer, bønn, velsignelsespraksiser, kirkelige handlinger og deltakelse i høytider og merkedager. Menighetene bør derfor få hjelp til å støtte slike trospraksiser der de allerede finnes, og til å spørre foresatte på en naturlig og respektfull måte om språk, tradisjoner og ønsker for barnets deltakelse.

Dette bør ikke legge ansvaret for samisk innhold på familien alene. Menigheten har ansvar for å legge til rette for at samisk kirkeliv kan ivaretas i lokal undervisning og læring.

Veiledende lister-6-12 år

35. Bibeltekster: Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at kjernetekstene for 6–12 år gir et godt utgangspunkt. Samtidig anbefaler rådet at tekstene ikke bare presenteres som aldersbestemte lister.

Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter. For barn i alderen 6–12 år bør tekstene åpne for undring, samtale, fortelling, lek, deltakelse og praktisk utforskning.

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene i større grad organiseres tematisk. Temaer som skapelse, språk, fellesskap, rettferdighet, bønn, håp, velsignelse og tilhørighet gir gode innganger til både bibelfortellinger og samisk kirkeliv.

En tematisk organisering vil gjøre det lettere for menighetene å bruke tekstene på tvers av alder, kirkeår og lokale sammenhenger, og tilpasse tekstbruken til det arbeidet menigheten allerede har.

36. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6-12 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 6–12 år bør gi menighetene hjelp til å arbeide med temaer barn faktisk møter i livet. Det kan handle om vennskap, ansvar, urett, natur, tilhørighet, språk, familie, tro og håp.

Samisk kirkeråd anbefaler at eksempeltekstene organiseres tematisk. Da blir det lettere for menighetene å velge tekster ut fra lokal kontekst, kirkeår, barnas livserfaringer og det konkrete undervisningsopplegget.

En tematisk organisering vil også gjøre det enklere å bruke tekster i arbeid med samisk kirkeliv. Bibeltekster kan for eksempel knyttes til skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, rettferdighet og forsoning, bønn og velsignelse, fellesskap og ansvar.

37. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter at noen tekster løftes fram som særlig sentrale. Rådet anbefaler samtidig at de veiledende listene får en tydeligere tematisk struktur. Det vil gjøre listene enklere å bruke i menighetenes lokale planarbeid og hindre at tekster framstår som relevante bare for én bestemt aldersgruppe.

38. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

39. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for konfirmasjonstiden

40. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Rammeplanen for konfirmasjonstiden er godt skrevet og har en tydelig struktur. Samisk kirkeråd støtter at konfirmasjonstiden gir rom for arbeid med tro, identitet, tilhørighet, språk, historie, rettferdighet og forsoning.

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er omtalt i planen. Rådet anbefaler samtidig at samisk kirkeliv får en tydeligere plass i lokal konfirmantplan. Dette bør ikke bare handle om enkeltstående innslag, men om hvordan menigheten arbeider med samiske språk, salmer, bibeltekster, bønner, kirkehistorie, fornorskning og forsoning i konfirmasjonstiden.

Alle menigheter bør ta stilling til hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i konfirmasjonstiden. I noen menigheter vil dette være en grunnleggende del av konfirmantarbeidet. I andre menigheter kan det gjøres gjennom enkle og bevisste grep i undervisning, gudstjenester, leir, samtaler og samarbeid med relevante ressurspersoner.

41. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen er god og beskriver konfirmasjonstiden som en viktig tid for tro, identitet, tilhørighet og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler at innledningen tydeligere omtaler at konfirmanter kan ha ulik tilknytning til samisk språk, kultur og kirkeliv. Noen har samisk språk og kultur som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie, slekt eller historie, men har mindre tilgang til språk og tradisjoner.

Konfirmasjonstiden kan være en viktig arena for å utforske tilhørighet, tro og identitet. Kirken bør møte samiske konfirmanter med kunnskap, respekt og trygghet, enten de har en tydelig samisk tilhørighet eller er i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen viser tydeligere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i konfirmasjonstiden, både i lokal undervisning, gudstjenester, leir, samtaler og møte med hjem og foresatte.

42. Er det innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter at leir løftes fram som en viktig del av konfirmasjonstiden. Leir gir gode rammer for fellesskap, fordypning, samtale, gudstjenesteliv og arbeid med identitet og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler at Samisk konfirmantleir nevnes som et landsdekkende supplement til lokal konfirmantundervisning for samiske konfirmanter. Leiren erstatter ikke menighetens lokale ansvar, men gir samiske konfirmanter mulighet til å møte andre samiske ungdommer, samiske språk, salmer, trosuttrykk og temaer som mange menigheter ikke kan ivareta alene.

Lokale menigheter bør informere samiske konfirmanter og foresatte om tilbudet, og legge til rette for deltakelse der konfirmanten ønsker det.

43. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at det i hovedsak er god balanse mellom bredde og fordypning i rammeplanen for konfirmasjonstiden.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at samisk kirkeliv ikke bare behandles som breddekunnskap eller som ett av mange temaer konfirmantene kan møte. Samisk kirkeliv bør også gi rom for fordypning, særlig i spørsmål som berører tro, identitet, tilhørighet, historie, rettferdighet og forsoning.

Konfirmantene bør få arbeide med samisk kirkehistorie, fornorskning, kirkens rolle, skaperverk og samiske trospraksiser på en måte som gir rom for refleksjon og samtale. Dette kan gjøres gjennom bibeltekster, salmer, bønn, gudstjeneste, leir, samtaleopplegg, lokale fortellinger og møte med samiske ressurspersoner der det er mulig.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan samisk kirkeliv kan inngå både som felles kunnskap og som fordypning i konfirmasjonstiden.

44. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er godt tilpasset konfirmasjonsalderen.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere viser hvordan bibeltekster kan brukes i arbeid med samisk kirkeliv. Konfirmanter bør få arbeide med tekster om språk, skapelse, rettferdighet, forsoning, håp og gjenopprettelse i lys av samisk kirkehistorie og kirkens ansvar i dag.

Dette kan gi konfirmantene rom til å samtale om tro, identitet, tilhørighet, natur, menneskeverd og urett. Bibeltekstene bør ikke bare formidles som kunnskap, men brukes som grunnlag for refleksjon, livstolkning og samtale om hva kristen tro betyr i møte med samiske erfaringer og lokalt kirkeliv.

45. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at fornorskning, kirkens rolle, sannhet og forsoning omtales tydeligere som sentrale temaer i konfirmasjonstiden. Dette er temaer som hører naturlig sammen med kristent menneskesyn, rettferdighet, skaperverk, håp, gjenopprettelse og kirkens ansvar i samfunnet.

Konfirmasjonstiden gir en god mulighet til å arbeide med disse temaene på en måte som berører både tro, identitet, tilhørighet og livstolkning. Konfirmanter bør få kunnskap om samisk kirkehistorie og fornorskning, men også rom til å samtale om hva dette betyr for kirka og de med samisk tilhørighet i dag.

Samisk kirkeråd understreker at arbeid med sannhet og forsoning ikke bare bør forstås som historiekunnskap. Det handler også om språk, tillit, relasjoner, gudstjenesteliv, diakoni og hvordan kirken møter samiske barn, unge og voksne i dag. Derfor bør rammeplanen vise hvordan disse temaene kan knyttes til bibeltekster, samtaler, bønn, salmer, gudstjeneste, lokalt kirkeliv og konkrete praksiser i konfirmasjonstiden.

46. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd ser positivt på at samisk innhold er godt beskrevet i delen om konfirmasjonstiden. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at forbindelsen mellom samisk kirkehistorie, fornorskning og kirkens sannhets- og forsoningsarbeid tydeliggjøres. Konfirmantene bør ikke bare møte samiske kultur- og trosuttrykk, men også få reflektere over hvordan kirken har bidratt til usynliggjøring, og hvordan forsoning kan jobbes med. Samiske språk og liturgiske uttrykk bør tydeliggjøres i erfaringsmålene under "Kirkens kultur og tradisjon".

47. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at konfirmantene får samtale om hvordan kristen tro kan gi språk for verdighet, tilhørighet, rettferdighet, forsoning og håp i møte med samiske erfaringer.

Rådet anbefaler også at samisk velsignelsespraksis og andre (lokale) samiske kristne tradisjoner omtales som mulige praksiser i konfirmasjonstiden.

48. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at samarbeidet med foresatte og faddere i hovedsak er godt ivaretatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere oppfordrer menighetene til å samtale med både konfirmanter og foresatte om samisk språk, samisk tilhørighet og ønsker for konfirmasjonstiden. Dette kan være særlig viktig fordi samisk tilhørighet kan komme til uttrykk på ulike måter. Noen konfirmanter har samisk språk, kultur og kirkeliv som en tydelig del av hverdagen. Andre kan være i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk tilhørighet.

Slike samtaler må skje på en trygg og respektfull måte. Menigheten må ikke legge ansvaret for samisk innhold på konfirmanten eller familien alene. Formålet bør være å gi menigheten bedre grunnlag for å ivareta konfirmanten, legge til rette for ønsket språkbruk, bruke relevante ressurser og gi rom for samisk kirkeliv i undervisning, gudstjeneste, leir og samtaler.

Samisk kirkeråd anbefaler også at faddere og øvrig familie omtales som mulige støttespillere i konfirmasjonstiden, særlig der de bærer samiske kristne tradisjoner, språk, salmer, bønner, fortellinger eller lokal kirkehistorie.

Veiledende lister bibeltekster- konfirmasjonstiden

49. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene samtidig inngår i en tematisk oversikt som også kan brukes i andre aldersgrupper. Konfirmasjonstiden gir særlig rom for arbeid med tro, tvil, identitet, forsoning, rettferdighet, skaperverk, menneskeverd og tilhørighet. Dette er ikke bare konfirmanttemaer, men livstemaer.

50. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Eksempeltekstene bør hjelpe menighetene til å arbeide med livsnære og kirkelig sentrale temaer. Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene organiseres etter temaer som feks. skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, kropp og menneskeverd, språk og tilhørighet, tro og tvil, sorg og håp, samt dåp og nattverd. Dette vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv, fornorskning og kirkens ansvar for sannhet og forsoning.

51. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempelttekster?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at inndelingen i kjernetekster og eksempelttekster kan være hensiktsmessig. Kjernetekstene kan gi menighetene et felles bibelsk grunnlag, mens eksempelttekstene kan gi rom for lokal tilpasning og fordypning.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listene ikke primært organiseres etter alder, men etter tema, kirkeår og trospraksiser. Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter i ulike livsfaser og sammenhenger.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer brukbare i konfirmasjonstiden. Menighetene kan da lettere velge tekster ut fra temaer som tro og tvil, språk og tilhørighet, skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, kropp og menneskeverd, sorg og håp, dåp og nattverd.

Dette vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv. Samme tekst kan brukes både i undervisning, samtale, bønn, gudstjeneste, leir og lokalt arbeid med fornorskning, forsoning og kirkens ansvar i dag.

52. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

53. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for 13–19 år

54. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år?

Fritekst:

Rammeplanen for 13–19 år treffer mange viktige sider ved ungdomstiden. Samisk kirkeråd støtter at planen legger vekt på tro, identitet, tilhørighet, livstolkning, fellesskap og deltakelse.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen får en tydeligere struktur, mer lik de øvrige rammeplanene. Det bør komme klarere fram hvilke rammer, forventninger og kontinuerlige arenaer som gjelder for aldersgruppen. Dette er særlig viktig fordi ungdomsarbeidet etter konfirmasjonstiden ofte varierer mye mellom menigheter.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere rommer samiske ungdommers ulike erfaringer med språk, tilhørighet, sted, familiehistorie og identitet. Noen ungdommer har samisk språk, kultur og kirkeliv som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie eller slekt, men mindre tilgang til språk og tradisjoner. Noen kan også være i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk tilhørighet.

Samiske ungdommer finnes både i samiske lokalsamfunn, i byer og i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Rammeplanen bør derfor gi menighetene tydeligere hjelp til å ivareta samiske ungdommer i ulike lokale sammenhenger. Dette kan handle om språk, salmer, bønner, bibeltekster, samtaler om identitet, arbeid med fornorskning og forsoning, skaperverk, ungdomsmedvirkning og trygge fellesskap der ungdom kan utforske tro og tilhørighet.

55. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen beskriver ungdomstiden på en god måte, særlig når den legger vekt på identitet, tilhørighet, fellesskap og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at innledningen tydeligere omtaler at ungdom kan ha ulik tilgang til samisk språk, kultur og kirkeliv. Noen ungdommer har samisk språk og samiske tradisjoner som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie, slekt eller sted, men har mindre tilgang til språk og tradisjoner.

Kirken bør være et trygt rom både for ungdom med tydelig samisk tilhørighet og for ungdom som utforsker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet. Dette krever at menigheten møter ungdom med kunnskap, varsomhet og respekt.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser at arbeid med samisk kirkeliv i ungdomsfasen handler om mer enn kunnskapsformidling. Det handler også om identitet, språk, tillit, tilhørighet, historie, fellesskap og muligheten til å erfare at samisk kirkeliv hører hjemme i Den norske kirke.

56. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen i hovedsak treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen konkretiserer tydeligere hva dette kan bety for samiske ungdommer. Samiske ungdommer har ulike erfaringer med språk, kultur, sted, familiehistorie og kirkelig tilhørighet. Noen har samisk språk og kultur som en tydelig del av hverdagen. Andre kan ha samisk tilhørighet, men mindre tilgang til språk, tradisjoner og samiske fellesskap.

Rammeplanen bør derfor gi menighetene hjelp til å arbeide med temaer som språk, flerkulturell erfaring, fornorskning, psykisk helse, naturinngrep, skaperverk, rettferdighet og ungdomsdemokrati. Dette er temaer som kan berøre ungdoms tro, identitet og tilhørighet på en konkret måte.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere løfter fram ungdoms medvirkning. Samiske ungdommer bør ikke bare være målgruppe for kirkelig undervisning og læring. De bør få rom til å stille spørsmål, dele erfaringer, påvirke innholdet og bidra til å forme kirkens arbeid lokalt.

57. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom i hovedsak er hensiktsmessig.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at samisk ungdomsdemokrati omtales tydeligere i rammeplanen. Samiske ungdommer bør få reell medvirkning i kirkelig undervisning, ungdomsarbeid, gudstjenesteliv og kirkedemokrati. De bør ikke bare omtales som deltakere eller målgruppe, men som unge stemmer som kan bidra til å forme kirkens arbeid.

Dette gjelder særlig spørsmål som berører språk, identitet, tilhørighet, skaperverk, fornorskning, forsoning og kirkens møte med samiske barn og unge i dag.

Menighetene bør legge til rette for at samiske ungdommer kan dele erfaringer, stille spørsmål, påvirke innhold og delta i beslutninger som angår dem.

Samisk kirkeråd understreker samtidig at ansvaret for samisk kirkeliv ikke kan legges på ungdommene alene. Menighetene må selv ta ansvar for gode rammer, trygge fellesskap og reelle medvirkningsmuligheter.

58. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene og tilbudene i hovedsak er realistiske og relevante.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere åpner for samarbeid på tvers av menigheter, prostier og bispedømmer. Dette er særlig viktig for samiske ungdommer som bor spredt, eller i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig i det lokale ungdomsarbeidet.

Ikke alle menigheter kan alene tilby samiske ungdommer et bredt og kontinuerlig ungdomsfellesskap. Derfor bør planen vise at menigheter kan samarbeide om samlinger, leir, digitale møteplasser, gudstjenester, ledertrening og ungdomsdemokratiske arenaer.

Slikt samarbeid kan gi samiske ungdommer bedre mulighet til å møte andre samiske ungdommer, bruke og høre samiske språk, delta i samiske trospraksiser og samtale om tro, identitet, tilhørighet, skaperverk, fornorskning og forsoning. Dette vil gjøre tilbudene mer realistiske og relevante, særlig der ungdommene er få lokalt.

59. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er tilpasset ungdom i alderen 13–19 år.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at ungdom også får arbeide med bibeltekster som åpner for kritisk refleksjon om makt, urett, forsoning, skaperverk, håp og ansvar. Dette er temaer som berører ungdoms liv, samfunnsengasjement, tro og identitetsutvikling.

For samiske ungdommer kan slike tekster gi rom for samtaler om fornorskning, språk, naturinngrep, tilhørighet, rettferdighet og kirkens ansvar i dag. Bibeltekstene bør derfor ikke bare brukes til kunnskapsformidling, men også som grunnlag for refleksjon, livstolkning, bønn, samtale og handling.

60. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at de sentrale temaene under «Bibel, tekst og tolkning» formuleres bredere og mer relevant for ungdom i alderen 13–19 år.

I forslaget står det som kulepunkt: «eksempler på tekster som er utfordrende å oversette til norsk og samiske språk». Samisk kirkeråd vurderer at dette blir for smalt som sentralt tema. Formuleringen kan også gi inntrykk av at samiske språk først og fremst aktualiseres som en oversettelsesutfordring.

Samisk kirkeråd anbefaler at punktet heller formuleres som kontekstuell bibelarbeid. Ungdom bør få utforske hvordan bibeltekster leses, oversettes og forstås i møte med ulike språk, kulturer, steder og livserfaringer. Dette gir rom for å arbeide med samiske språk og samisk kirkeliv på en bredere og mer meningsfull måte.

En slik formulering vil også åpne for samtaler om hvordan språk former tro, tilhørighet og bibelforståelse, og om hvordan bibeltekster kan leses i lys av samisk historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ungdoms egne erfaringer.

61. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» tydeligere viser at samisk kirkeliv er en del av kirkens kultur og tradisjon. Samisk språk, salmetradisjon, trospraksiser, fortellinger, symboler, kirkekunst, høytider og lokale tradisjoner bør ikke framstå som tillegg, men som en del av Den norske kirkes felles liv.

For ungdom i alderen 13–19 år bør målene også gi rom for refleksjon om identitet, tilhørighet og tro. Ungdom bør kunne utforske hva det kan bety å være samisk, kristen og ung i dag, og hvordan språk, familiehistorie, sted, kirkeliv og samfunns erfaringer former tro og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at erfaringsmålene legger til rette for at ungdom både kan bli kjent med samiske kristne tradisjoner og reflektere kritisk og personlig over kirkens kultur, historie og praksis i møte med samisk kirkeliv.

62. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» tydeligere viser hvordan ungdom kan utforske sammenhengen mellom kristen tro, samisk tilhørighet og ansvar for skaperverket.

For ungdom i alderen 13–19 år bør kristen tro i praksis handle både om bønn, gudstjeneste, salmer, fellesskap og diakoni, og om hvordan troen får betydning i møte med aktuelle spørsmål. Dette gjelder særlig klima, naturinngrep, rettferdighet, lokalsamfunn, språk, identitet og framtidshåp.

Samisk kirkeråd anbefaler at ungdom får rom til å samtale om hvordan kristen tro kan gi grunnlag for ansvar, handling og håp. For samiske ungdommer kan dette også handle om forholdet til land, vann, naturgrunnlag, familiehistorie, lokale tradisjoner og kirkens ansvar i møte med samiske erfaringer.

Erfaringsmålene bør derfor legge til rette for at ungdom ikke bare lærer om kristen tro, men får prøve ut tro i praksis gjennom bønn, samtale, gudstjenestedeltakelse, medvirkning, diakonalt arbeid og engasjement for skaperverk og rettferdighet.

63. Er foresattes og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er hensiktsmessig beskrevet.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere understreker ungdommens selvstendige stemme og medvirkning etter religiøs myndighetsalder. Ungdom må selv få forme sin deltakelse, sin trosutforskning og sin tilknytning til menighetens fellesskap.

Foresatte, faddere, besteforeldre og øvrig familie kan fortsatt være viktige støttespillere. I samiske sammenhenger kan familien også bære språk, fortellinger, salmer, bønner, lokale tradisjoner og samisk kirkehistorie. Dette bør menigheten verdsette og legge til rette for.

Samtidig må menigheten ikke legge ansvaret for samisk kirkeliv på familien eller ungdommen alene. Ungdom bør møtes med respekt for egne valg, egen tro, egen identitetsprosess og ulik tilgang til samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Veiledende lister bibeltekster – 13–19 år

64. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at kjernetekstene for 13–19 år inngår i en tematisk struktur som kan brukes fleksibelt på tvers av aldersgrupper. Ungdom kan møte mange av de samme bibeltekstene som barn og voksne, men med andre spørsmål, erfaringer og behov for fordypning.

For ungdom bør tekstene særlig gi rom for refleksjon om tro og tvil, identitet og tilhørighet, kropp og menneskeverd, skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, språk og fellesskap, sorg og håp. Dette vil gjøre kjernetekstene mer relevante for ungdoms livstolkning og for menighetenes arbeid med aktuelle spørsmål.

Samisk kirkeråd anbefaler at omfanget av kjernetekster holdes tydelig og avgrenset, slik at tekstene faktisk kan fungere som felles grunnlag. Samtidig bør veiledningen vise hvordan tekstene kan brukes på ulike måter. En tekst om skapelse kan for eksempel handle om undring for barn, naturgrunnlag og ansvar for ungdom, og livstolkning og forvaltning for voksne.

En slik tematisk og fleksibel bruk av kjernetekster vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv, samiske språk, fornorskning, forsoning og kirkens ansvar i møte med samiske ungdommer i dag.

65. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13-19 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 13–19 år bør gi rom for fordypning i temaer som er viktige i ungdomstiden. Det gjelder særlig identitet, tilhørighet, rettferdighet, makt, natur, tro, tvil, kropp, relasjoner, sorg og håp.

Samisk kirkeråd anbefaler at eksempeltekstene organiseres tematisk. Det vil gjøre det lettere for menighetene å velge tekster ut fra ungdommenes livserfaringer, lokale forhold og aktuelle spørsmål i kirke og samfunn.

En tematisk organisering vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv. Tekstene kan da knyttes til samiske erfaringer med språk, sted, familiehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler at omfanget holdes oversiktlig. Eksempeltekstene bør ikke bli en lang liste menighetene opplever at de må dekke, men en ressurs som hjelper dem til å arbeide godt med bibeltekster, livstolkning og ungdoms faktiske spørsmål.

66. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

67. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

68. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for unge voksne

69. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for unge voksne?

Fritekst:

Rammeplanen for unge voksne har et godt utgangspunkt, men bør tydeligere omtale samiske unge voksnes livssituasjon. Mange unge voksne samer flytter for utdanning, arbeid, familieliv eller andre livsvalg. De kan bo i byer og menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig, og der de i liten grad møter samiske språk, trospraksiser og fellesskap i kirken.

Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeligere viser hvordan kirken kan være et sted for tilhørighet, fordypning og samtale for samiske unge voksne. Dette gjelder særlig temaer som tro, identitet, språk, familiehistorie, stedstilhørighet, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar.

Kirken bør legge til rette for møteplasser der samiske unge voksne kan møte andre i lignende livssituasjoner. Slike møteplasser kan være lokale, regionale, nasjonale eller digitale. For mange vil det være viktig å erfare at samisk kirkeliv finnes også utenfor de mest synlige samiske områdene.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere løfter fram unge voksne som ressurspersoner og medskapere i kirken. Samiske unge voksne bør få rom til å bidra med språk, erfaringer, spørsmål, kompetanse og engasjement i menighetens undervisning, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med forsoning.

70. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen beskriver unge voksne som en livsfase med mange valg, overganger og nye former for ansvar. Samisk kirkeråd anbefaler at dette konkretiseres tydeligere i møte med samiske unge voksnes livssituasjon.

For samiske unge voksne kan overganger handle om flytting, utdanning, arbeid, familieliv, språk, tro, stedstilhørighet og kontakt med samiske fellesskap. Mange bor i perioder på steder der samisk kirkeliv er lite synlig, og der det kan være krevende å finne samiske språk, trospraksiser og fellesskap i kirken.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser at kirken kan være et sted for tilhørighet, samtale og fordypning for samiske unge voksne. Dette gjelder både unge voksne med tydelig samisk tilhørighet og unge voksne som utforsker, styrker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Rammeplanen bør også løfte fram at unge voksne ikke bare er mottakere av kirkelig undervisning og læring. De er også ressurspersoner som kan bidra med erfaringer, språk, kompetanse, spørsmål og engasjement i menighetens arbeid.

71. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene i hovedsak er relevante, men anbefaler at rammeplanen tydeligere åpner for fleksible møteplasser for samiske unge voksne.

Mange samiske unge voksne bor spredt, flytter mellom steder eller lever i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Derfor vil ordinære lokale tilbud ikke alltid være nok. Rammeplanen bør vise at menigheter kan samarbeide lokalt, regionalt og nasjonalt, og at digitale møteplasser kan være et viktig supplement.

Slike møteplasser kan gi rom for samtaler om tro, identitet, språk, tilhørighet, familiehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar. De kan også bidra til at samiske unge voksne møter andre med lignende erfaringer, selv om de bor på ulike steder.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at planen legger større vekt på fleksible former for fellesskap, fordypning og deltakelse, både fysisk og digitalt.

72. Mener dere at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen treffer flere viktige sider ved unge voksnes livssituasjon og behov. Planen gir rom for spørsmål om tro, tilhørighet, ansvar, fellesskap og livsvalg.

Samtidig bør planen styrkes når det gjelder samiske unge voksne. For mange i denne livsfasen handler kirkelig undervisning og læring også om å finne språk for tro og tilhørighet, bearbeide historie, bygge fellesskap og finne sin plass i kirken.

Samiske unge voksne kan stå i ulike overganger knyttet til utdanning, arbeid, flytting, familieliv, språk, identitet og kontakt med samiske miljøer. Noen bor i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Andre kan være i en prosess der de utforsker, styrker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan kirken kan møte samiske unge voksne med trygge fellesskap, rom for samtale og mulighet for fordypning i tro, språk, historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar.

73. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling i hovedsak er hensiktsmessig.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere knytter identitet og tilhørighet til samiske erfaringer, språk, sted, familiehistorie og kirkelig fellesskap. For samiske unge voksne kan trosutvikling handle om å finne språk for egen tro, forstå egen historie, bygge tilhørighet og finne sin plass i kirken.

Mange unge voksne står i overganger knyttet til utdanning, arbeid, flytting, familieliv og nye fellesskap. For samiske unge voksne kan slike overganger også påvirke kontakten med samiske språk, tradisjoner og kirkeliv. Rammeplanen bør derfor vise hvordan kirken kan gi rom for både trygg tilhørighet, kritisk refleksjon og personlig trosutforskning.

Samisk kirkeråd anbefaler at planen tydeligere omtaler samiske unge voksne både som deltakere og ressurspersoner. De bør få mulighet til å bidra med erfaringer, språk, spørsmål og engasjement i menighetens arbeid.

74. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

Unge voksne bør få arbeide med bibeltekster som åpner for samtaler om kall, valg, tro, tvil, fellesskap, rettferdighet, forsoning, skaperverk og håp. Dette er temaer som berører unge voksnes livssituasjon, ansvar og trosutvikling.

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene tydeligere viser at bibeltekster også kan leses i lys av samisk historie og samtid. Det kan gi rom for refleksjon om språk, tilhørighet, fornorskning, forsoning, naturgrunnlag, lokalsamfunn og kirkens ansvar i dag.

For samiske unge voksne kan bibelarbeid være en måte å utforske sammenhengen mellom tro, identitet og livserfaring. Tekstene bør derfor ikke bare brukes til kunnskapsformidling, men som grunnlag for samtale, livstolkning, bønn, handling og fordypning i kristen tro.

75. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Det er positivt at planen løfter fram samisk identitet, håndverk, fornorskning og forsoning. Samisk kirkeråd anbefaler at dette også kommer tydeligere fram i erfaringsmålene under "Kirkens kultur og tradisjon". Samisk innhold bør nevnes eksplisitt, ikke bare kunne leses inn indirekte gjennom tema som kunst, historie og minoriteter.

76. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at unge voksne kan inviteres til samtaler om samisk kirkehistorie, fornorskning, forsoning, tilhørighet, språk og tro. Unge voksne bør også få ansvar for å utvikle samiske møteplasser, gudstjenester, samtalegrupper, pilegrimsvandring, kulturarrangementer og diakonale tilbud.

Veiledende lister bibeltekster- unge voksne

77. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av tekster for unge voksne?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstutvalget for unge voksne ikke bygger for sterkt på listen for 13–19 år. Unge voksne står i andre livssituasjoner, med spørsmål knyttet til utdanning, arbeid, flytting, etablering, relasjoner, ansvar, tro, tvil og tilhørighet.

Samtidig bør tekstene ikke forstås som en helt egen alderskategori løsrevet fra resten av planverket. Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene inngår i en tematisk oversikt for livslang læring. Mange bibeltekster kan følge mennesker gjennom ulike livsfaser, men brukes med ulike spørsmål og ulik fordypning.

For unge voksne bør tekstutvalget særlig åpne for samtaler om kall, valg, fellesskap, etablering, ansvar, rettferdighet, forsoning, skaperverk, sorg, håp og framtid. For samiske unge voksne bør tekstene også kunne brukes i samtaler om språk, stedstilhørighet, familiehistorie, fornorskning, samisk kirkeliv og kirkens ansvar i dag.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer fleksible og bedre egnet til lokal bruk. Den vil også gjøre det lettere for menighetene å bruke samme tekst i ulike livsfaser, uten at teksten bindes for sterkt til én bestemt aldersgruppe.

78. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne?

Fritekst:

Eksempeltekstene for unge voksne bør organiseres etter temaer som gjør dem enkle å bruke i lokalt arbeid. Samisk kirkeråd anbefaler særlig temaer som kall og tjeneste, fellesskap og medansvar, tro og tvil, rettferdighet og forsoning, skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, dåp og nattverd.

For unge voksne bør tekstene åpne for samtaler om livsvalg, ansvar, relasjoner, etablering, troserfaringer og tilhørighet til kirken. Tekstene bør derfor ikke bare velges ut fra alder, men ut fra livstemaer som kan møte unge voksne i ulike livssituasjoner.

Samisk kirkeråd anbefaler at utvalget er bredt nok til å gi rom for lokal tilpasning, men ikke så omfattende at det blir uoversiktlig. Eksempeltekstene bør være en ressurs for fordypning, samtale og livstolkning.

En tematisk organisering vil også gi bedre rom for samiske unge voksnes erfaringer. Tekstene kan da brukes i arbeid med språk, stedstilhørighet, familiehistorie, forskning, forsoning, skaperverk, naturgrunnlag og kirkens ansvar i møte med samisk kirkeliv i dag.

79. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

☒ Ja ☐ Nei

80. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

81. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for voksne

82. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for voksne?

Fritekst:

Rammeplanen for voksne har et godt utgangspunkt, men bør i større grad omtale samiske voksnes livserfaringer. For mange voksne handler kirkelig undervisning og læring ikke bare om ny kunnskap, men også om språk, tilhørighet, tap, gjenoppretting og mulighet til å ta del i samisk kirkeliv på egne premisser.

Samiske voksne kan ha svært ulike erfaringer med kirke, språk og tilhørighet. Noen har vokst opp med samisk språk, kristne tradisjoner og samisk kirkeliv som en naturlig del av hverdagen. Andre har mistet språk eller tilknytning gjennom fornorskning, flytting, skam, taushet eller mangel på kirkelige tilbud.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menighetene kan skape rom for samtale, fordypning og deltakelse for samiske voksne. Dette kan handle om bibelarbeid, salmer, bønner, gudstjenesteliv, lokal kirkehistorie, sorg og håp, sannhet og forsoning, språk og trospraksiser.

Rammeplanen bør også omtale voksne som ressurspersoner i kirken. Samiske voksne kan bære språk, erfaringer, fortellinger, salmer, bønner, håndverk, lokalhistorie og trospraksiser som er viktige for hele menighetens arbeid med samisk kirkeliv.

83. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen bør tydeligere omtale voksne som bærere av kirkelig tradisjon, familiehistorie og lokal kunnskap. Voksne er ikke bare deltakere i kirkelig undervisning og læring, men også ressurspersoner som kan bidra til å videreføre tro, språk, praksiser og erfaringer i menigheten.

I samisk kirkeliv kan voksne og eldre ha viktig kunnskap om samiske språk, salmer, bønner, velsignelsespraksis, hjemmedåp, begravelsestradisjoner, høytider, lokale fortellinger og andre trospraksiser. Dette er kunnskap som ofte lever i hjem, familie, slekt og lokalsamfunn, og som ikke alltid er skriftliggjort eller synlig i menighetens planer.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser hvordan menighetene kan verdsette, lytte til og samarbeide med voksne og eldre som tradisjonsbærere. Dette må gjøres med respekt for lokale variasjoner, personlige erfaringer og den varsomheten som kan prege samisk trosformidling.

En slik vektlegging vil styrke sammenhengen mellom kirkelig undervisning og læring, lokalt samisk kirkeliv og kirkens arbeid med sannhet, forsoning og gjenoppbygging.

84. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Fritekst:

Se også svar på spørsmål 8.

Samisk kirkeråd mener at rammeplanene bør være tydeligere på hva alle menigheter skal ta ansvar for. Dette gjelder særlig samisk kirkeliv. Lokal plan bør beskrive hvordan menigheten ivaretar samisk kirkeliv, samiske språk, samiske kristne tradisjoner og kirkens ansvar for sannhet og forsoning. Menighetene må selv vurdere hvordan dette best kan gjøres lokalt.

85. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner på et generelt nivå.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere omtaler samiske voksnes erfaringer. For mange voksne handler kirkelig undervisning og læring ikke bare om fordypning i tro og kunnskap, men også om språk, tilhørighet, tap, taushet, gjenoppretting og mulighet til å ta del i samisk kirkeliv på egne premisser.

Dette gjelder særlig erfaringer knyttet til fornorskning, språkbrudd, tilbakeføring av språk og tradisjon, familiehistorie og ulik tilgang til samiske kristne praksiser. Noen voksne bærer med seg samisk språk, salmer, bønner og lokale trospraksiser. Andre kan ha mistet tilgang til dette, eller være i en prosess der de søker tilbake til språk, tradisjon og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menigheten kan skape trygge kirkelige rom der voksne kan dele tro, identitet og historie, og der samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom samtale, bibelarbeid, bønn, salmer, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med sannhet og forsoning.

86. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at målet om både dybde og tilgjengelighet er hensiktsmessig formulert.

Samtidig vil Samisk kirkeråd understreke at tilgjengelighet ikke bare handler om tid, sted og praktisk tilrettelegging. For samiske voksne handler tilgjengelighet også om språk, kulturforståelse, trygghet, gjenkjennelse og respekt for ulike erfaringer med kirke, tro og samisk tilhørighet.

Noen voksne har samisk språk og kristne tradisjoner som en naturlig del av livet. Andre har opplevd språkbrudd, tap av tradisjon eller avstand til kirken.

Undervisningen må derfor gi rom for ulike utgangspunkt, uten at den enkelte må forklare eller forsvare egen tilhørighet.

Dybde i undervisningen kan innebære arbeid med samisk kirkehistorie, samiske trospraksiser, teologi, bibeltekster, salmer, bønn, skaperverk, fornorskning, sannhet og forsoning. Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeligere viser hvordan menighetene kan legge til rette for slik fordypning på en trygg og tilgjengelig måte.

87. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene i hovedsak er relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng.

Samtidig vil menighetene ha ulike forutsetninger for å arbeide med samisk kirkeliv. Noen har språkkompetanse, lokale tradisjoner og samiske ressurspersoner i menigheten. Andre har mindre erfaring og trenger støtte for å komme i gang.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere oppfordrer menighetene til å samarbeide med samiske ressurspersoner, lokale samiske miljøer, institusjoner, nabomenigheter, prostier og bispedømmer der de selv mangler kompetanse.

Slikt samarbeid kan gjøre aktivitetene mer realistiske og bedre forankret. Det kan også bidra til at voksne får møte samiske språk, salmer, bønner, bibeltekster, lokal kirkehistorie og trospraksis på en trygg og respektfull måte.

88. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?**Fritekst:**

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tydeligere åpner for fordypning i bibeltekster i lys av samisk kirkeliv.

For voksne kan bibelarbeid gi rom for samtaler om tro, livserfaring, språk, tilhørighet, rettferdighet, forsoning, skaperverk, sorg, håp og gjenoppretting. Dette er temaer som berører både personlig trosliv, lokal kirkehistorie og kirkens ansvar i møte med samiske erfaringer.

Samisk kirkeråd anbefaler at voksne får arbeide med bibeltekster på måter som gir rom for teologisk refleksjon i lys av samisk historie, samtid og trospraksis. Dette kan bidra til at bibeltekstene ikke bare blir formidlet som kunnskap, men også brukes som grunnlag for samtale, livstolkning, bønn, forsoningsarbeid og videreføring av samisk kirkeliv.

89. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?**Fritekst:**

Samisk kirkeråd mener at samisk innhold formuleringer om forsoning kan tydeliggjøres. Samisk kirkeliv, fornorskning og forsoning bør nevnes tydeligere, ikke bare indirekte gjennom formuleringer om historie, joik, kunst og håndverk.

90. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» for voksne?

Fritekst:

Gode punkter.

91. Mener dere at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen i hovedsak ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at livsfaser også ses i lys av samiske erfaringer. For samiske voksne kan livsfaser handle om mer enn alder og livssituasjon. Det kan også handle om språkbrudd, tap av tradisjon, flytting, tilbakevending, familiehistorie, sorg, omsorgsansvar, forsoning og gjenoppretting.

Menighetene bør få hjelp til å skape rom for slike erfaringer i kirkelig undervisning og læring. Dette kan skje gjennom bibelarbeid, samtale, bønn, salmer, gudstjenesteliv, diakoni og lokale trospraksiser.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan livsnære temaer kan knyttes til samisk kirkeliv, samiske språk, lokal kirkehistorie og kirkens arbeid med sannhet og forsoning.

Veiledende lister bibeltekster - voksne

92. Har høringsinstansen innspill til tekstutvalget for voksne?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstutvalget for voksne ikke bare knyttes til kirkeårets tekster, men også inngår i en tematisk oversikt for livslang kirkelig undervisning og læring.

Voksne trenger bibeltekster som åpner for fordypning, livstolkning, trospraksis og samtale om levd liv. Det kan gjelde temaer som dåp og nattverd, sorg og håp, ansvar

og forsoning, skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, familie og slekt, kall og tjeneste, menneskeverd og rettferdighet.

En tematisk organisering vil gjøre tekstutvalget mer brukbart i lokal undervisning, samtalegrupper, bibelarbeid, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med sannhet og forsoning. Den vil også gi bedre rom for å lese bibeltekster i lys av samisk kirkeliv, samisk historie, lokale trospraksiser og voksnes ulike livserfaringer.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at tekstutvalget for voksne både ivaretar kirkeåret og gir menighetene hjelp til å arbeide tematisk med tro, livserfaring og samisk kirkeliv.

93. Er det andre innspill til veiledende lister for bibeltekster?

☐ Ja ☒ Nei

Fritekst:

94. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

95. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Møtebehandling i Samisk kirkeråd 23.06.2026:

Votering

Vedtatt ved konsensus.

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd vedtar følgende svar på høring om Rammeplaner for kirkelig undervisning og læring:

Svar i avkrysningsfelt er markert med **gult**.

Felles innledning til rammeplanene

1. Er sammenhengen mellom rammeplanene og Plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del tydelig fremstilt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at sammenhengen mellom rammeplanene og *Plan for kirkelig undervisning og læring, overordnet del* i hovedsak er tydelig fremstilt. Det kommer godt fram at rammeplanene skal konkretisere overordnet del og gi retning for lokal planlegging.

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at felles innledning til rammeplanene sier at lokal plan skal beskrive hvordan samiske språk, livsanskuelse, kulturuttrykk og trospraksiser er en del av menighetens undervisning og læring for alle aldersgrupper. Dette er en viktig konkretisering av kapittel 5 i overordnet del.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at sammenhengen med overordnet del bør følges tydeligere opp i de enkelte rammeplanene. Føringen om samisk kirkeliv bør ikke bare ligge i felles innledning, men også komme tydeligere fram i rammeplanene, erfaringsmålene og veiledningen til lokalt planarbeid.

Rammeplanene bør gi menighetene tydeligere hjelp til å omsette ansvaret for samisk kirkeliv i lokal plan og praksis, uten å låse arbeidsmåtene. Dette vil gjøre

sammenhengen mellom overordnet del og rammeplanene tydeligere for dem som skal bruke planverket lokalt.

2. Mener høringsinstansen at rammeplanene gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanene i hovedsak gir en tydelig og hensiktsmessig retning for lokal planlegging av kirkelig undervisning og læring.

Samtidig bør rammeplanene tydeligere vise hva det betyr at samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Samisk kirkeliv skal ikke bare ivaretas når barn, unge eller voksne med samisk tilhørighet oppsøker et tilbud. Alle menigheter bør ha et grunnleggende ansvar for å kjenne til, synliggjøre og ivareta samisk kirkeliv som en del av kirkens felles undervisningsoppdrag.

Dette ansvaret må utformes lokalt. I noen menigheter er samisk språk, kultur og kirkeliv grunnleggende i hele menighetens arbeid. I andre menigheter vil arbeidet starte med enkle, men bevisste grep: synge samiske salmer, lese samiske bønner, høre samiske bibeltekster, markering av 6. februar, lære om lokal samisk kirkehistorie og kunnskap om fornorskning og forsoning.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanene gir tydeligere retning for hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i lokal planlegging, samtidig som menighetene får frihet til å velge arbeidsmåter som passer lokale forhold, språkressurser og kompetanse.

3. Er eksempel på erfaringsmål nyttige i lokalt arbeid med læring og inkludering i kirkelig undervisning?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Erfaringsmålene er nyttige fordi de viser at kirkelig undervisning og læring skjer gjennom erfaring, deltakelse og praksis. De beskriver ikke bare hva deltakerne skal lære om, men hva de skal få møte, gjøre, erfare og øve seg i. Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene bør være tydelige og ikke for detaljerte. Flere punkter kan med fordel strammes inn, slik at rammeplanene ikke blir for lange.

Samisk kirkeråd anbefaler at begrepet "inkludering" brukes med varsomhet i omtalen av samisk kirkeliv. Når det samiske omtales som noe som skal "inkluderes" kan det gi

inntrykk av at samisk kirkeliv står utenfor kirka og skal tas inn i etterkant. Samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Derfor bør rammeplanene heller bruke begreper som *ivareta*, *synliggjøre*, *forankre*, *gi rom for* og *legge til rette for*.

4. Er forståelsen av tolkningskompetanse tydelig og relevant formulert?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at forståelsen av tolkningskompetanse i hovedsak er tydelig og relevant formulert. Det er viktig at barn, unge og voksne får møte bibeltekster og kristne tradisjoner på en måte som gir rom for undring, refleksjon, samtale og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at tolkningskompetanse også knyttes tydeligere til språk, kultur og erfaring. Bibeltekster leses aldri i et tomrom. De forstås i møte med menneskers liv, historie, språk, stedstilhørighet og kirkelige tradisjoner.

For samisk kirkeliv betyr dette at barn, unge og voksne bør få arbeide med bibeltekster og kristen tradisjon i lys av samiske erfaringer, samiske språk, lokal kirkehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og tilhørighet. Dette vil styrke menighetenes arbeid med samisk kirkeliv som en integrert del av kirkens undervisning og læring.

5. Ut fra beskrivelsen i innledningen: Er samisk innhold i rammeplanene tilstrekkelig ivaretatt?

☐ Ja ☒ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at samisk innhold er tydelig omtalt i felles innledning. Særlig viktig er formuleringen om at lokal plan skal beskrive hvordan samiske språk, livsanskuelse, kulturuttrykk og trospraksiser er en del av menighetens undervisning og læring for alle aldersgrupper.

Denne føringen bør følges tydeligere opp i de enkelte rammeplanene.

Rammeplanene bør gi menighetene bedre hjelp til å vurdere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas lokalt, uten å låse arbeidsmåtene. Samisk innhold må ikke framstå som enkeltstående eksempler eller valgfrie tillegg.

6. Er prinsippene for progresjon mellom aldersgruppene tydelige og hensiktsmessige?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at prinsippene for progresjon i hovedsak er tydelige og hensiktsmessige. Progresjonen viser godt hvordan kirkelig undervisning og læring kan utvikles gjennom ulike livsfaser.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at progresjonen også viser tydeligere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom hele livsløpet. Barn, unge og voksne møter samisk kirkeliv på ulike måter, og rammeplanene bør hjelpe menighetene til å arbeide med dette trinnvis og sammenhengende.

For de yngste barna kan samisk kirkeliv erfares gjennom språklyder, sang, sanser, trygghet og nære relasjoner. For barn i skolealder kan det handle om fortellinger, merkedager, bibeltekster, salmer, lokale tradisjoner og praksiser. I konfirmasjonstiden og ungdomsarbeidet bør det gis rom for arbeid med tro, identitet, historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar. For unge voksne og voksne kan undervisningen gi rom for fordypning, samtale, lokal kirkehistorie, språk, tilhørighet, gjenoppretting og videreføring av samiske kristne tradisjoner.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at samisk kirkeliv omtales som en del av progresjonen i rammeplanene, og ikke bare som enkeltstående eksempler innenfor hver aldersgruppe.

7. Mener høringsinstansen at foresattes og fadderes rolle er tilstrekkelig beskrevet og ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er godt beskrevet og ivaretatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanene tydeligere omtaler foresatte, besteforeldre, faddere og storfamilie som viktige bærere av kristne trospraksiser. I mange samiske sammenhenger skjer den daglige trosformidlingen muntlig.

Menighetene bør derfor få hjelp til å verdsette og støtte den trosformidlingen som allerede skjer i hjem, familie og lokalsamfunn. Dette er særlig viktig der samiske språk, tradisjoner og trospraksiser lever i familien, men ikke alltid er synlige i menighetens organiserte undervisning.

Forpliktende innhold i rammeplanene

8. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Samisk kirkeråd støtter at rammeplanene bør ha en tydelig og stram struktur. Flere steder kan konkrete eksempler flyttes ut av selve rammeplanen og helles legges i veiledning eller ressursbanken. Rammeplanene bør først og fremst gi retning, ansvar og faglig struktur. Eksempelene bør hjelpe menighetene uten å gjøre planen tung eller tilfeldig. Samisk kirkeråd mener at rammeplanene bør skille tydeligere mellom hva alle menigheter skal ta ansvar for, og hvordan menighetene kan arbeide lokalt. Dette gjelder særlig samisk kirkeliv. Det bør være forpliktende at alle menigheter tar stilling til hvordan samisk kirkeliv skal ivaretas i lokal plan. Den lokale friheten bør ligge i hvordan dette skjer.

Veiledende lister- overordnet om kjernetekstene

9. Gir oversikten over kjernetekster hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0-19 år?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at oversikten over kjernetekster gir hjelp til helhet og sammenheng i tekstutvalget for aldersgruppene 0–19 år.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at de veiledende listene over bibeltekster i større grad organiseres tematisk, og ikke bare etter aldersgrupper. Kirkelig undervisning og læring er livslang. Mange bibeltekster kan brukes i møte med barn, unge og voksne, men på ulike måter og i ulike sammenhenger.

Det avgjørende er derfor ikke bare alder, men kontekst, livserfaring, kirkeår, lokal tradisjon og hvilket tema menigheten arbeider med. En tematisk organisering vil gjøre tekstene mer brukbare i lokalt planarbeid og gi bedre sammenheng mellom aldersgruppene.

Rammeplan for 0–5 år

10. Har høringsinstansen overordnede innspill på rammeplanen for 0–5 år?

Fritekst:

Rammeplanen for 0–5 år har et godt utgangspunkt. Den legger vekt på relasjon, omsorg, lek, sanselig læring og trospraksis i hjem og menighet. Dette passer godt for de yngste barna, som først og fremst lærer gjennom trygghet, gjentakelse, kropp, sanser, språk, sang og nære relasjoner.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at rammeplanen bør knyttes tydeligere til overordnet del, særlig kapittel 5 om samisk kirkeliv. For aldersgruppen 0–5 år handler dette ikke først og fremst om kunnskapsformidling, men om at barn får møte samiske språk, salmer, bønner, fortellinger og symboler som en naturlig del av kirkens liv.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menigheter kan ivareta samisk kirkeliv i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang, familiegudstjenester og materiell til hjemmet. Dette bør gjøres på en måte som støtter foresatte og familier, og som gir rom for lokale språk, tradisjoner og trospraksiser.

11. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplanens innledning?

Fritekst:

Beskrivelsen i innledningen er god. Samisk kirkeråd støtter at rammeplanen legger vekt på trygghet, relasjoner, omsorg, lek og sanselig læring.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at innledningen tydeligere viser hvordan de yngste barna kan møte samisk kirkeliv. For barn i alderen 0–5 år skjer læring først og fremst gjennom kropp, sanser, rytme, gjentakelse, språk, sang og trygge voksne. Derfor bør samisk kirkeliv ikke bare omtales som kunnskapsinnhold, men også som noe barn kan erfare gjennom språklyder, salmer, bønner, symboler, fortellinger og deltakelse i menighetens liv.

Dette vil gi en tydeligere sammenheng mellom rammeplanen for 0–5 år og overordnet del, særlig kapittel 5 om samisk kirkeliv.

12. Gir rammeplanen en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen gir en god beskrivelse av hvordan kirkelig undervisning kan støtte barns tidlige relasjoner og trosutvikling.

Samisk kirkeråd vil særlig understreke betydningen av hjemmet, familien og nære omsorgspersoner. For barn i alderen 0–5 år skjer trosutvikling gjennom trygghet, tilknytning, gjentakelse, kropp, sanser, språk, sang og deltakelse i enkle trospraksiser.

Menigheten kan støtte foresatte og familier ved å tilby ressurser på samiske språk, og ved å gi rom for samiske bønner, salmer, samiske velsignelsespraksiser, fortellinger og symboler i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang og familiegudstjenester. Slik kan menigheten bidra til at samiske språk og samiske trospraksiser får en naturlig plass både i hjemmet og i menighetens liv.

13. Er vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av lek, relasjon og sanselig læring er hensiktsmessig for aldersgruppen 0–5 år.

For de yngste barna skjer læring gjennom kropp, sanser, trygghet, gjentakelse og nære relasjoner. Lek og sanselige erfaringer gir derfor gode innganger til tro, tilhørighet og deltakelse i menighetens liv.

Dette gir også gode muligheter til å ivareta samisk kirkeliv på en naturlig måte. Små barn kan møte samiske språk og trospraksiser gjennom sang, rytme, bevegelse, fortellinger, symboler, farger, samiske velsignelsespraksiser, enkle bønner og gjentakende handlinger. Slik kan samisk kirkeliv erfares som en del av kirkens liv, ikke bare som kunnskap barna skal lære om senere.

14. Vurderer dere at aktivitetstilbudet for aldersgruppen er realistisk og gjennomførbart?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd vurderer at aktivitetstilbudet for aldersgruppen i hovedsak er realistisk og gjennomførbart.

Samtidig mener Samisk kirkeråd at det er viktigere at rammeplanen beskriver gode rammer for arbeidet enn at den legger vekt på bestemte aktiviteter. For aldersgruppen 0–5 år bør menighetens arbeid bygge på trygghet, fellesskap, lek, fortelling, sang, sanselige erfaringer og nære relasjoner.

Dette gir rom for lokal tilpasning. Noen menigheter vil ha babysang, småbarnssang, dåpssamlinger eller familiegudstjenester. Andre menigheter vil ha færre faste tilbud, men kan likevel gi barn og familier gode møter med kirken gjennom dåp, gudstjeneste, samtale, materiell til hjemmet og enkle trospraksiser.

Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeliggjør at samisk kirkeliv kan ivaretas innenfor slike rammer, uten at det krever egne store aktivitetstilbud. Samiske språk, salmer, bønner, fortellinger, samiske velsignelsespraksiser og symboler kan tas i bruk i de aktivitetene menigheten allerede har.

15. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» relevante for aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» er relevante for aldersgruppen 0–5 år.

For de yngste barna handler møte med bibeltekster først og fremst om fortelling, trygghet, rytme, gjentakelse, bilder, sanser og nærvær. Barna trenger ikke først og fremst forklaringer, men gode møter med bibelfortellinger som en del av hjemmets og menighetens liv.

Samisk kirkeråd anbefaler at menighetene oppfordres til å bruke bibelfortellinger også på samiske språk der det er mulig. Barn bør få erfare at Bibelen finnes og brukes på flere språk, og at samiske språk har en naturlig plass i kirkens fortellinger, bønner og trospraksiser.

Dette kan gjøres enkelt, for eksempel gjennom korte bibelfortellinger, bildebøker, bibelord, velsignelse, sang, gjentakende liturgiske ledd og materiell til hjemmet.

16. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Trygghet og tilhørighet er gode og relevante temaer for aldersgruppen 0–5 år. For de yngste barna handler kirkelig undervisning og læring først og fremst om å erfare at kirken er et trygt sted, og at barnet hører til hos Gud, i familien og i menighetens fellesskap.

Samisk kirkeråd anbefaler at temaene også knyttes tydeligere til språk, hjem, familie, slekt, skaperverk og velsignelse. Dette gir gode innganger til samisk kirkeliv for små barn. Barn kan møte samiske språk, salmer, fortellinger, symboler og trospraksiser gjennom trygge relasjoner og gjentakende handlinger i hjem og menighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at utvalgskriteriene legger vekt på tekster, salmer og praksiser som kan skape trygghet, gjenkjennelse og tilhørighet, og som kan brukes enkelt i dåpsarbeid, babysang, småbarnssang, familiegudstjenester og hjemmets trospraksis.

17. Er erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» relevante for aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Erfaringsmålene er relevante, men samiske perspektiver bør komme tydeligere fram i selve målene, ikke bare i innledningen. For denne aldersgruppen bør samiske språk, sanger, symboler, fortellinger og kunstuttrykk nevnes eksplisitt som en naturlig del av kirkens kultur og tradisjon. Det vil styrke sammenhengen mellom rammeplanens samiske føringer og tydeliggjøre at samisk innhold ikke er et valgfritt tillegg, men del av kirkens liv i alle menigheter.

18. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» bør vise tydelig at små barn erfarer tro gjennom enkle, gjentakende handlinger i hjem og menighet.

For aldersgruppen 0–5 år kan kristen tro i praksis handle om bønn, velsignelse, sang, lystenning, tegning, bevegelse, stillhet, måltid, fortelling og deltakelse i gudstjeneste. Små barn trenger ikke først og fremst forklaringer, men trygge erfaringer med at de hører til hos Gud og i menighetens fellesskap.

Samisk kirkeråd anbefaler at samiske språk og trospraksiser nevnes tydeligere innenfor dette innholdselementet. Bønn, velsignelse, salmer, bibelord og enkle liturgiske ledd kan brukes både på norsk og på samiske språk. Slik kan barn tidlig erfare at samiske språk og uttrykk har en naturlig plass i kirkens tro og praksis.

19. Er samarbeidet med foresatte og faddere tilstrekkelig ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at samarbeidet med foresatte og faddere i hovedsak er godt ivaretatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen gir menighetene tydeligere råd om hvordan de kan samtale med foresatte om språk, tradisjoner og ønsker knyttet til dåp, materiell, sang, bønn og trospraksis. Dette bør gjøres på en naturlig og respektfull måte, uten at foresatte må forklare eller begrunne egen samisk tilhørighet.

For aldersgruppen 0–5 år er hjemmet, familien og nære omsorgspersoner særlig viktige. Menigheten bør derfor støtte den trosformidlingen som allerede skjer i hjem og familie, og samtidig tilby enkle ressurser som kan brukes i hverdagen. Dette kan for eksempel være bønner, salmer, bibelfortellinger og materiell på samiske språk og norsk.

Samisk kirkeråd anbefaler også at rammeplanen tydeliggjør faddernes rolle som støttespillere i barnets trosliv. Faddere kan bidra til at barnet får møte kirken gjennom dåpsdagen, gudstjenester, merkedager, sang, bønn og enkle trospraksiser i familien og menighetens fellesskap.

Veiledende lister 0-5 år

20. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 0–5 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at kjernetekstene for 0–5 år kan gi et godt utgangspunkt for menighetenes arbeid med bibelfortellinger for de yngste barna.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listen ikke låses for sterkt til aldersgruppen. Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter og i ulike sammenhenger. For barn i alderen 0–5 år vil møte med bibeltekster ofte skje gjennom rytme, fortelling, sang, kropp, sanser, bilder, gjentakelse og trygg voksenkontakt.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at de veiledende listene over bibeltekster i større grad organiseres tematisk, slik at menighetene lettere kan bruke tekstene på tvers av aldersgrupper og lokale sammenhenger. For de yngste barna bør tekstene særlig åpne for trygghet, tilhørighet, skaperverk, familie, fellesskap og Guds nærvær.

21. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 0-5 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 0–5 år gir et godt utgangspunkt. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at tekstene settes inn i en større tematisk sammenheng, slik at menighetene lettere kan se hvordan tekstene kan brukes i praksis.

For de yngste barna bør eksempeltekstene velges ut fra hvilke erfaringer de kan åpne for i hjem og menighet. Tekstene bør særlig støtte arbeid med trygghet, tilhørighet, omsorg, familie, skaperverk, fellesskap og Guds nærvær.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at veiledningen til eksempeltekstene viser hvordan samme tekst kan brukes på ulike måter: som fortelling, sang, bønn, velsignelse, bilde, bevegelse, samtale med foresatte eller materiell til hjemmet. For barn i alderen 0–5 år er det ofte viktigere hvordan teksten brukes, enn hvor mange tekster som står på listen.

En tematisk organisering vil også gjøre det lettere å ta i bruk bibelfortellinger og bibelord på samiske språk der det er mulig. Samisk kirkeråd anbefaler at lokale samiske fortellinger og trospraksiser kan brukes sammen med bibeltekstene der dette er naturlig og lokalt forankret.

22. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

Inndelingen i kjerne- og eksempeltekster kan være nyttig. Den kan hjelpe menighetene til å se hvilke tekster som bør være felles referansepunkt, og hvilke tekster som kan brukes mer fleksibelt ut fra lokal sammenheng.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listene i større grad organiseres tematisk framfor etter alder. Kirkelig undervisning og læring er livslang. Mange bibeltekster kan brukes i møte med både barn, unge og voksne, men på ulike måter og i ulike livssituasjoner.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer fleksible og lettere å bruke i lokalt planarbeid. Den vil også gjøre det enklere å se sammenhengen mellom bibeltekster, trospraksiser, kirkeår, livsfaser og lokale tradisjoner.

23. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter Salmebasegruppens vurdering av at de veiledende salmelistene bør ha en mer fleksibel oppbygging. Samisk kirkeråd anbefaler at salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema, kirkeår, trospraksiser og lokale sammenhenger.

Salmer følger mennesker gjennom livet. De samme salmene kan brukes i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste, sorgarbeid og hjemmets trospraksis, men med ulik vekt og form. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

Samisk kirkeråd anbefaler at samiske salmer ikke bare knyttes til enkelte merkedager eller egne samiske temaer. Samiske salmer er en del av kirkens felles salmeskatt og bør kunne brukes gjennom hele kirkeåret, i ulike aldersgrupper og i ulike trospraksiser.

24. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at listen over praksisformer organiseres mer etter tema og trospraksiser, og ikke primært etter aldersgrupper. Mange praksisformer kan følge mennesker gjennom hele livet, men få ulik form etter alder, sted og sammenheng.

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter. De er trospraksiser som kan bære språk, tilhørighet, bønn, fellesskap og tradisjon. Dette kan menighetene ta i bruk på enkle og gjennomførbare måter.

For aldersgruppen 0–5 år kan dette for eksempel handle om babysang, småbarnssang, en enkel samisk velsignelse, en samisk salme i familiegudstjenesten, korte bønner på samiske språk eller bruk av sang og bevegelse i dåpsarbeidet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at praksisformene viser hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i ordinære aktiviteter menighetene allerede har, framfor at det alltid må etableres egne tiltak.

Rammeplan for 6–12 år

25. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 6–12 år?

Fritekst:

Rammeplanen for 6–12 år har et godt utgangspunkt. Den legger vekt på undring, utforskning, mestring og deltakelse, og dette passer godt for aldersgruppen.

Samisk kirkeråd anbefaler at samisk kirkeliv kommer tydeligere fram som en naturlig del av barnas møte med kirken gjennom hele året. Det samiske bør ikke først og fremst knyttes til merkedager eller enkeltstående aktiviteter, men til språk, fortellinger, salmer, bibeltekster, bønn, skaperverk, lokale tradisjoner og menighetens fellesskap.

Dette kan gjøres gjennom enkle og gjennomførbare grep i det arbeidet menighetene allerede har, for eksempel i gudstjenester, barnekor, undervisning, samlinger i naturen etc.

26. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen er god og beskriver aldersgruppen på en måte som gir mening for barn mellom 6 og 12 år. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at innledningen tydeligere viser at barn skal få møte samiske språk, samiske kristne tradisjoner og samisk kirkeliv som en del av Den norske kirke.

Dette gjelder både samiske barn og andre barn. Samiske barn bør kunne kjenne igjen språk, tradisjoner og kirkelige uttrykk som en del av sin tilhørighet. Andre barn bør få kunnskap om samisk kirkeliv som en del av kirkens felles liv og historie.

Dette kan gjøres enkelt gjennom fortellinger, salmer, bønner, bibeltekster, merkedager, lokale tradisjoner, kirkekunst og samtaler om skaperverk, rettferdighet og forsoning.

27. Mener dere at rammeplanen ivaretar barns behov for utforskning, undring og læring?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Planen ivaretar dette godt. Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at utforskning og undring også knyttes tydeligere til samisk kirkeliv. Barn kan utforske samiske språk, fortellinger, salmer, symboler, lokale tradisjoner, skaperverk og kirkehistorie på måter som er konkrete og alderstilpassede.

28. Er balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at balansen mellom kunnskap, opplevelse og deltakelse i hovedsak er hensiktsmessig.

For barn i alderen 6–12 år bør kunnskap knyttes tett til erfaring og praksis. Barn lærer ikke bare gjennom fakta, men gjennom sang, bønn, fortelling, måltid, gudstjeneste, natur, kunst, lek og fellesskap.

Dette er også viktig i arbeid med samisk kirkeliv. Barn bør ikke bare lære om samiske språk, tradisjoner og kirkehistorie, men få møte dette i praksis. Det kan for eksempel skje gjennom samiske salmer, enkle bønner, bibeltekster på samiske språk, fortellinger, lokale tradisjoner, markering av merkedager og aktiviteter ute i naturen.

29. Er forslagene til aktiviteter realistiske og relevante for menighetene?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at forslagene til aktiviteter i hovedsak er realistiske og relevante.

Rammeplanen bør samtidig vise at menigheter har ulike ressurser og lokale forutsetninger. Ikke alle kan utvikle egne samiske tiltak, men alle kan gjøre enkle grep i aktiviteter som allerede finnes.

Samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom samiske salmer, bønner, bibeltekster, fortellinger, markering av 6. februar, samiske ord og symboler, aktiviteter i naturen og samarbeid med lokale ressurspersoner eller nabomenigheter.

30. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er godt tilpasset aldersgruppen.

For barn i alderen 6–12 år er det viktig å møte bibeltekster gjennom fortelling, undring, samtale, lek, bilder, sang og praktiske aktiviteter. Samisk kirkeråd anbefaler at barna også får møte Bibelen som en tekst som finnes og brukes på mange språk, også samiske språk.

Dette kan gjøres enkelt ved å bruke korte bibelord, bibelfortellinger, bønner eller velsignelser på samiske språk i samlinger, gudstjenester og materiell til hjemmet.

Samisk kirkeråd anbefaler også at formuleringen i punkt to endres fra «erfare at» til «bli kjent med». Det gjør erfaringsmålet mer konkret og lettere å omsette i lokal gjennomføring.

31. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at utvalgskriteriene tydeligere åpner for arbeid med skapelse, språk, rettferdighet, håp og fellesskap. Dette er temaer som passer godt for barn i alderen 6–12 år, og som gir gode innganger til både bibelfortellinger, trospraksis og samisk kirkeliv.

32. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at planen tydeligere uttrykker at samisk kirkeliv er en del av Den norske kirkes egen kultur, ikke bare et eksempel på mangfold. Det bør vurderes å nevne samiske merkedager i flertall, ikke bare 6. februar. Samisk kirkemusikk bør også nevnes i sammenheng med samiske salmer.

33. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» i hovedsak er relevante.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at rammeplanen tydeligere viser at bønn, salmesang og bibeltekster kan uttrykkes på flere språk, også samiske språk. Dette bør omtales som en naturlig del av kirkens praksis, ikke som et tillegg.

For barn i alderen 6–12 år kan dette gjøres på enkle måter, for eksempel gjennom samiske bønner, bibelvers, salmer, lystenning, gudstjenestedeltakelse og materiell til hjemmet. Slik får barna erfare at samiske språk og trospraksiser hører hjemme i menighetens liv.

34. Er foresattes og fadderes rolle tydelig og hensiktsmessig beskrevet?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er tydelig og hensiktsmessig beskrevet.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen også omtaler foresatte, faddere, besteforeldre og øvrig familie som bærere av lokale samiske kristne tradisjoner. For barn i alderen 6–12 år skjer trosformidling både i menighetens arbeid og gjennom hjem, familie, slekt og lokalsamfunn.

I mange samiske sammenhenger formidles tro gjennom språk, fortellinger, salmer, bønn, velsignelsespraksiser, kirkelige handlinger og deltakelse i høytider og merkedager. Menighetene bør derfor få hjelp til å støtte slike trospraksiser der de allerede finnes, og til å spørre foresatte på en naturlig og respektfull måte om språk, tradisjoner og ønsker for barnets deltakelse.

Dette bør ikke legge ansvaret for samisk innhold på familien alene. Menigheten har ansvar for å legge til rette for at samisk kirkeliv kan ivaretas i lokal undervisning og læring.

Veiledende lister-6-12 år

35. Bibeltekster: Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 6–12 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at kjernetekstene for 6–12 år gir et godt utgangspunkt. Samtidig anbefaler rådet at tekstene ikke bare presenteres som aldersbestemte lister.

Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter. For barn i alderen 6–12 år bør tekstene åpne for undring, samtale, fortelling, lek, deltakelse og praktisk utforskning.

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene i større grad organiseres tematisk. Temaer som skapelse, språk, fellesskap, rettferdighet, bønn, håp, velsignelse og tilhørighet gir gode innganger til både bibelfortellinger og samisk kirkeliv.

En tematisk organisering vil gjøre det lettere for menighetene å bruke tekstene på tvers av alder, kirkeår og lokale sammenhenger, og tilpasse tekstbruken til det arbeidet menigheten allerede har.

36. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 6-12 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 6–12 år bør gi menighetene hjelp til å arbeide med temaer barn faktisk møter i livet. Det kan handle om vennskap, ansvar, urett, natur, tilhørighet, språk, familie, tro og håp.

Samisk kirkeråd anbefaler at eksempeltekstene organiseres tematisk. Da blir det lettere for menighetene å velge tekster ut fra lokal kontekst, kirkeår, barnas livserfaringer og det konkrete undervisningsopplegget.

En tematisk organisering vil også gjøre det enklere å bruke tekster i arbeid med samisk kirkeliv. Bibeltekster kan for eksempel knyttes til skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, rettferdighet og forsoning, bønn og velsignelse, fellesskap og ansvar.

37. Har høringsinstansen innspill på listenes utforming med inndeling i kjerne- og eksempeltekster?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter at noen tekster løftes fram som særlig sentrale. Rådet anbefaler samtidig at de veiledende listene får en tydeligere tematisk struktur. Det vil gjøre listene enklere å bruke i menighetenes lokale planarbeid og hindre at tekster framstår som relevante bare for én bestemt aldersgruppe.

38. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

39. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for konfirmasjonstiden

40. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Rammeplanen for konfirmasjonstiden er godt skrevet og har en tydelig struktur. Samisk kirkeråd støtter at konfirmasjonstiden gir rom for arbeid med tro, identitet, tilhørighet, språk, historie, rettferdighet og forsoning.

Samisk kirkeråd vurderer det som positivt at samiske kulturuttrykk, trosuttrykk og livsanskuelse er omtalt i planen. Rådet anbefaler samtidig at samisk kirkeliv får en tydeligere plass i lokal konfirmantplan. Dette bør ikke bare handle om enkeltstående innslag, men om hvordan menigheten arbeider med samiske språk, salmer, bibeltekster, bønner, kirkehistorie, fornorskning og forsoning i konfirmasjonstiden.

Alle menigheter bør ta stilling til hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i konfirmasjonstiden. I noen menigheter vil dette være en grunnleggende del av konfirmantarbeidet. I andre menigheter kan det gjøres gjennom enkle og bevisste grep i undervisning, gudstjenester, leir, samtaler og samarbeid med relevante ressurspersoner.

41. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen er god og beskriver konfirmasjonstiden som en viktig tid for tro, identitet, tilhørighet og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler at innledningen tydeligere omtaler at konfirmanter kan ha ulik tilknytning til samisk språk, kultur og kirkeliv. Noen har samisk språk og kultur som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie, slekt eller historie, men har mindre tilgang til språk og tradisjoner.

Konfirmasjonstiden kan være en viktig arena for å utforske tilhørighet, tro og identitet. Kirken bør møte samiske konfirmanter med kunnskap, respekt og trygghet, enten de har en tydelig samisk tilhørighet eller er i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen viser tydeligere hvordan samisk kirkeliv kan ivaretas i konfirmasjonstiden, både i lokal undervisning, gudstjenester, leir, samtaler og møte med hjem og foresatte.

42. Er det innspill til rammer for konfirmasjonstiden (omfang, struktur, leir og innhold)?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter at leir løftes fram som en viktig del av konfirmasjonstiden. Leir gir gode rammer for fellesskap, fordypning, samtale, gudstjenesteliv og arbeid med identitet og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler at Samisk konfirmantleir nevnes som et landsdekkende supplement til lokal konfirmantundervisning for samiske konfirmanter. Leiren erstatter ikke menighetens lokale ansvar, men gir samiske konfirmanter mulighet til å møte andre samiske ungdommer, samiske språk, salmer, trosuttrykk og temaer som mange menigheter ikke kan ivareta alene.

Lokale menigheter bør informere samiske konfirmanter og foresatte om tilbudet, og legge til rette for deltakelse der konfirmanten ønsker det.

43. Er det god balanse mellom bredde og fordypning i undervisningen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at det i hovedsak er god balanse mellom bredde og fordypning i rammeplanen for konfirmasjonstiden.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at samisk kirkeliv ikke bare behandles som breddekunnskap eller som ett av mange temaer konfirmantene kan møte. Samisk kirkeliv bør også gi rom for fordypning, særlig i spørsmål som berører tro, identitet, tilhørighet, historie, rettferdighet og forsoning.

Konfirmantene bør få arbeide med samisk kirkehistorie, fornorskning, kirkens rolle, skaperverk og samiske trospraksiser på en måte som gir rom for refleksjon og samtale. Dette kan gjøres gjennom bibeltekster, salmer, bønn, gudstjeneste, leir, samtaleopplegg, lokale fortellinger og møte med samiske ressurspersoner der det er mulig.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan samisk kirkeliv kan inngå både som felles kunnskap og som fordypning i konfirmasjonstiden.

44. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset aldersgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er godt tilpasset konfirmasjonsalderen.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere viser hvordan bibeltekster kan brukes i arbeid med samisk kirkeliv. Konfirmanter bør få arbeide med tekster om språk, skapelse, rettferdighet, forsoning, håp og gjenopprettelse i lys av samisk kirkehistorie og kirkens ansvar i dag.

Dette kan gi konfirmantene rom til å samtale om tro, identitet, tilhørighet, natur, menneskeverd og urett. Bibeltekstene bør ikke bare formidles som kunnskap, men brukes som grunnlag for refleksjon, livstolkning og samtale om hva kristen tro betyr i møte med samiske erfaringer og lokalt kirkeliv.

45. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at fornorskning, kirkens rolle, sannhet og forsoning omtales tydeligere som sentrale temaer i konfirmasjonstiden. Dette er temaer som hører naturlig sammen med kristent menneskesyn, rettferdighet, skaperverk, håp, gjenoppretting og kirkens ansvar i samfunnet.

Konfirmasjonstiden gir en god mulighet til å arbeide med disse temaene på en måte som berører både tro, identitet, tilhørighet og livstolkning. Konfirmanter bør få kunnskap om samisk kirkehistorie og fornorskning, men også rom til å samtale om hva dette betyr for kirka og de med samisk tilhørighet i dag.

Samisk kirkeråd understreker at arbeid med sannhet og forsoning ikke bare bør forstås som historiekunnskap. Det handler også om språk, tillit, relasjoner, gudstjenesteliv, diakoni og hvordan kirken møter samiske barn, unge og voksne i dag. Derfor bør rammeplanen vise hvordan disse temaene kan knyttes til bibeltekster, samtaler, bønn, salmer, gudstjeneste, lokalt kirkeliv og konkrete praksiser i konfirmasjonstiden.

46. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd ser positivt på at samisk innhold er godt beskrevet i delen om konfirmasjonstiden. Samisk kirkeråd anbefaler likevel at forbindelsen mellom

Samisk kirkehistorie, fornorskning og kirkens sannhets- og forsoningsarbeid tydeliggjøres. Konfirmantene bør ikke bare møte samiske kultur- og trosuttrykk, men også få reflektere over hvordan kirken har bidratt til usynliggjøring, og hvordan forsoning kan jobbes med. Samiske språk og liturgiske uttrykk bør tydeliggjøres i erfaringsmålene under “Kirkens kultur og tradisjon”.

47. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at konfirmantene får samtale om hvordan kristen tro kan gi språk for verdighet, tilhørighet, rettferdighet, forsoning og håp i møte med samiske erfaringer.

Rådet anbefaler også at samisk velsignelsespraksis og andre (lokale) samiske kristne tradisjoner omtales som mulige praksiser i konfirmasjonstiden.

48. Er samarbeidet med foresatte og faddere godt nok ivaretatt?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at samarbeidet med foresatte og faddere i hovedsak er godt ivaretatt.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere oppfordrer menighetene til å samtale med både konfirmanter og foresatte om samisk språk, samisk tilhørighet og ønsker for konfirmasjonstiden. Dette kan være særlig viktig fordi samisk tilhørighet kan komme til uttrykk på ulike måter. Noen konfirmanter har samisk språk, kultur og kirkeliv som en tydelig del av hverdagen. Andre kan være i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk tilhørighet.

Slike samtaler må skje på en trygg og respektfull måte. Menigheten må ikke legge ansvaret for samisk innhold på konfirmanten eller familien alene. Formålet bør være å gi menigheten bedre grunnlag for å ivareta konfirmanten, legge til rette for ønsket språkbruk, bruke relevante ressurser og gi rom for samisk kirkeliv i undervisning, gudstjeneste, leir og samtaler.

Samisk kirkeråd anbefaler også at faddere og øvrig familie omtales som mulige støttespillere i konfirmasjonstiden, særlig der de bærer samiske kristne tradisjoner, språk, salmer, bønner, fortellinger eller lokal kirkehistorie.

Veiledende lister bibeltekster- konfirmasjonstiden

49. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene samtidig inngår i en tematisk oversikt som også kan brukes i andre aldersgrupper. Konfirmasjonstiden gir særlig rom for arbeid med tro, tvil, identitet, forsoning, rettferdighet, skaperverk, menneskeverd og tilhørighet. Dette er ikke bare konfirmanttemaer, men livstemaer.

50. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for konfirmasjonstiden?

Fritekst:

Eksempeltekstene bør hjelpe menighetene til å arbeide med livsnære og kirkelig sentrale temaer. Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene organiseres etter temaer som feks. skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, kropp og menneskeverd, språk og tilhørighet, tro og tvil, sorg og håp, samt dåp og nattverd. Dette vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv, fornorskning og kirkens ansvar for sannhet og forsoning.

51. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at inndelingen i kjernetekster og eksempeltekster kan være hensiktsmessig. Kjernetekstene kan gi menighetene et felles bibelsk grunnlag, mens eksempeltekstene kan gi rom for lokal tilpasning og fordypning.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at listene ikke primært organiseres etter alder, men etter tema, kirkeår og trospraksiser. Mange bibeltekster kan brukes gjennom hele livet, men på ulike måter i ulike livsfaser og sammenhenger.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer brukbare i konfirmasjonstiden. Menighetene kan da lettere velge tekster ut fra temaer som tro og tvil, språk og tilhørighet, skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, kropp og menneskeverd, sorg og håp, dåp og nattverd.

Dette vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv. Samme tekst kan brukes både i undervisning, samtale, bønn, gudstjeneste, leir og lokalt arbeid med fornorskning, forsoning og kirkens ansvar i dag.

52. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

53. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for 13–19 år

54. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for 13–19 år?

Fritekst:

Rammeplanen for 13–19 år treffer mange viktige sider ved ungdomstiden. Samisk kirkeråd støtter at planen legger vekt på tro, identitet, tilhørighet, livstolkning, fellesskap og deltakelse.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen får en tydeligere struktur, mer lik de øvrige rammeplanene. Det bør komme klarere fram hvilke rammer, forventninger og kontinuerlige arenaer som gjelder for aldersgruppen. Dette er særlig viktig fordi ungdomsarbeidet etter konfirmasjonstiden ofte varierer mye mellom menigheter.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere rommer samiske ungdommers ulike erfaringer med språk, tilhørighet, sted, familiehistorie og identitet. Noen

ungdommer har samisk språk, kultur og kirkeliv som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie eller slekt, men mindre tilgang til språk og tradisjoner. Noen kan også være i en prosess der de utforsker eller tar tilbake samisk tilhørighet.

Samiske ungdommer finnes både i samiske lokalsamfunn, i byer og i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Rammeplanen bør derfor gi menighetene tydeligere hjelp til å ivareta samiske ungdommer i ulike lokale sammenhenger. Dette kan handle om språk, salmer, bønner, bibeltekster, samtaler om identitet, arbeid med forforskning og forsoning, skaperverk, ungdomsmedvirkning og trygge fellesskap der ungdom kan utforske tro og tilhørighet.

55. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen beskriver ungdomstiden på en god måte, særlig når den legger vekt på identitet, tilhørighet, fellesskap og livstolkning.

Samisk kirkeråd anbefaler samtidig at innledningen tydeligere omtaler at ungdom kan ha ulik tilgang til samisk språk, kultur og kirkeliv. Noen ungdommer har samisk språk og samiske tradisjoner som en synlig del av hverdagen. Andre har samisk tilhørighet gjennom familie, slekt eller sted, men har mindre tilgang til språk og tradisjoner.

Kirken bør være et trygt rom både for ungdom med tydelig samisk tilhørighet og for ungdom som utforsker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet. Dette krever at menigheten møter ungdom med kunnskap, varsomhet og respekt.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser at arbeid med samisk kirkeliv i ungdomsfasen handler om mer enn kunnskapsformidling. Det handler også om identitet, språk, tillit, tilhørighet, historie, fellesskap og muligheten til å erfare at samisk kirkeliv hører hjemme i Den norske kirke.

56. Mener høringsinstansen at rammeplanen treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen i hovedsak treffer ungdoms behov for tilhørighet, refleksjon og identitetsutvikling.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen konkretiserer tydeligere hva dette kan bety for samiske ungdommer. Samiske ungdommer har ulike erfaringer med språk, kultur, sted, familiehistorie og kirkelig tilhørighet. Noen har samisk språk og kultur som en tydelig del av hverdagen. Andre kan ha samisk tilhørighet, men mindre tilgang til språk, tradisjoner og samiske fellesskap.

Rammeplanen bør derfor gi menighetene hjelp til å arbeide med temaer som språk, flerkulturell erfaring, fornorskning, psykisk helse, naturinngrep, skaperverk, rettferdighet og ungdomsdemokrati. Dette er temaer som kan berøre ungdoms tro, identitet og tilhørighet på en konkret måte.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere løfter fram ungdoms medvirkning. Samiske ungdommer bør ikke bare være målgruppe for kirkelig undervisning og læring. De bør få rom til å stille spørsmål, dele erfaringer, påvirke innholdet og bidra til å forme kirkens arbeid lokalt.

57. Er vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av medvirkning og ansvar for ungdom i hovedsak er hensiktsmessig.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at samisk ungdomsdemokrati omtales tydeligere i rammeplanen. Samiske ungdommer bør få reell medvirkning i kirkelig undervisning, ungdomsarbeid, gudstjenesteliv og kirkedemokrati. De bør ikke bare omtales som deltakere eller målgruppe, men som unge stemmer som kan bidra til å forme kirkens arbeid.

Dette gjelder særlig spørsmål som berører språk, identitet, tilhørighet, skaperverk, fornorskning, forsoning og kirkens møte med samiske barn og unge i dag.

Menighetene bør legge til rette for at samiske ungdommer kan dele erfaringer, stille spørsmål, påvirke innhold og delta i beslutninger som angår dem.

Samisk kirkeråd understreker samtidig at ansvaret for samisk kirkeliv ikke kan legges på ungdommene alene. Menighetene må selv ta ansvar for gode rammer, trygge fellesskap og reelle medvirkningsmuligheter.

58. Er aktivitetene og tilbudene realistiske og relevante?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene og tilbudene i hovedsak er realistiske og relevante.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at rammeplanen tydeligere åpner for samarbeid på tvers av menigheter, prostier og bispedømmer. Dette er særlig viktig for samiske ungdommer som bor spredt, eller i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig i det lokale ungdomsarbeidet.

Ikke alle menigheter kan alene tilby samiske ungdommer et bredt og kontinuerlig ungdomsfellesskap. Derfor bør planen vise at menigheter kan samarbeide om samlinger, leir, digitale møteplasser, gudstjenester, ledertrening og ungdomsdemokratiske arenaer.

Slikt samarbeid kan gi samiske ungdommer bedre mulighet til å møte andre samiske ungdommer, bruke og høre samiske språk, delta i samiske trospraksiser og samtale om tro, identitet, tilhørighet, skaperverk, fornorskning og forsoning. Dette vil gjøre tilbudene mer realistiske og relevante, særlig der ungdommene er få lokalt.

59. Er erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tilpasset ungdom?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» i hovedsak er tilpasset ungdom i alderen 13–19 år.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at ungdom også får arbeide med bibeltekster som åpner for kritisk refleksjon om makt, urett, forsoning, skaperverk, håp og ansvar. Dette er temaer som berører ungdoms liv, samfunnsengasjement, tro og identitetsutvikling.

For samiske ungdommer kan slike tekster gi rom for samtaler om fornorskning, språk, naturinngrep, tilhørighet, rettferdighet og kirkens ansvar i dag. Bibeltekstene bør derfor ikke bare brukes til kunnskapsformidling, men også som grunnlag for refleksjon, livstolkning, bønn, samtale og handling.

60. Er det innspill til sentrale temaer og utvalgsriterier?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at de sentrale temaene under «Bibel, tekst og tolkning» formuleres bredere og mer relevant for ungdom i alderen 13–19 år.

I forslaget står det som kulepunkt: «eksempler på tekster som er utfordrende å oversette til norsk og samiske språk». Samisk kirkeråd vurderer at dette blir for smalt

som sentralt tema. Formuleringen kan også gi inntrykk av at samiske språk først og fremst aktualiseres som en oversettelsesutfordring.

Samisk kirkeråd anbefaler at punktet heller formuleres som kontekstuellt bibelarbeid. Ungdom bør få utforske hvordan bibeltekster leses, oversettes og forstås i møte med ulike språk, kulturer, steder og livserfaringer. Dette gir rom for å arbeide med samiske språk og samisk kirkeliv på en bredere og mer meningsfull måte.

En slik formulering vil også åpne for samtaler om hvordan språk former tro, tilhørighet og bibelforståelse, og om hvordan bibeltekster kan leses i lys av samisk historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ungdoms egne erfaringer.

61. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon» tydeligere viser at samisk kirkeliv er en del av kirkens kultur og tradisjon. Samisk språk, salmetradisjon, trospraksiser, fortellinger, symboler, kirkekunst, høytider og lokale tradisjoner bør ikke framstå som tillegg, men som en del av Den norske kirkes felles liv.

For ungdom i alderen 13–19 år bør målene også gi rom for refleksjon om identitet, tilhørighet og tro. Ungdom bør kunne utforske hva det kan bety å være samisk, kristen og ung i dag, og hvordan språk, familiehistorie, sted, kirkeliv og samfunns erfaringer former tro og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at erfaringsmålene legger til rette for at ungdom både kan bli kjent med samiske kristne tradisjoner og reflektere kritisk og personlig over kirkens kultur, historie og praksis i møte med samisk kirkeliv.

62. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» tydeligere viser hvordan ungdom kan utforske sammenhengen mellom kristen tro, samisk tilhørighet og ansvar for skaperverket.

For ungdom i alderen 13–19 år bør kristen tro i praksis handle både om bønn, gudstjeneste, salmer, fellesskap og diakoni, og om hvordan troen får betydning i møte med aktuelle spørsmål. Dette gjelder særlig klima, naturinngrep, rettferdighet, lokalsamfunn, språk, identitet og framtidshåp.

Samisk kirkeråd anbefaler at ungdom får rom til å samtale om hvordan kristen tro kan gi grunnlag for ansvar, handling og håp. For samiske ungdommer kan dette også

handle om forholdet til land, vann, naturgrunnlag, familiehistorie, lokale tradisjoner og kirkens ansvar i møte med samiske erfaringer.

Erfaringsmålene bør derfor legge til rette for at ungdom ikke bare lærer om kristen tro, men får prøve ut tro i praksis gjennom bønn, samtale, gudstjenestedeltakelse, medvirkning, diakonalt arbeid og engasjement for skaperverk og rettferdighet.

63. Er foresattes og fadderes rolle hensiktsmessig beskrevet etter religiøs myndighetsalder?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at foresattes og fadderes rolle i hovedsak er hensiktsmessig beskrevet.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere understreker ungdommens selvstendige stemme og medvirkning etter religiøs myndighetsalder. Ungdom må selv få forme sin deltakelse, sin trosutforskning og sin tilknytning til menighetens fellesskap.

Foresatte, faddere, besteforeldre og øvrig familie kan fortsatt være viktige støttespillere. I samiske sammenhenger kan familien også bære språk, fortellinger, salmer, bønner, lokale tradisjoner og samisk kirkehistorie. Dette bør menigheten verdsette og legge til rette for.

Samtidig må menigheten ikke legge ansvaret for samisk kirkeliv på familien eller ungdommen alene. Ungdom bør møtes med respekt for egne valg, egen tro, egen identitetsprosess og ulik tilgang til samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Veiledende lister bibeltekster – 13–19 år

64. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av kjernetekster for 13–19 år?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at kjernetekstene for 13–19 år inngår i en tematisk struktur som kan brukes fleksibelt på tvers av aldersgrupper. Ungdom kan møte mange av de

samme bibeltekstene som barn og voksne, men med andre spørsmål, erfaringer og behov for fordypning.

For ungdom bør tekstene særlig gi rom for refleksjon om tro og tvil, identitet og tilhørighet, kropp og menneskeverd, skaperverk og ansvar, rettferdighet og forsoning, språk og fellesskap, sorg og håp. Dette vil gjøre kjernetekstene mer relevante for ungdoms livstolkning og for menighetenes arbeid med aktuelle spørsmål.

Samisk kirkeråd anbefaler at omfanget av kjernetekster holdes tydelig og avgrenset, slik at tekstene faktisk kan fungere som felles grunnlag. Samtidig bør veiledningen vise hvordan tekstene kan brukes på ulike måter. En tekst om skapelse kan for eksempel handle om undring for barn, naturgrunnlag og ansvar for ungdom, og livstolkning og forvaltning for voksne.

En slik tematisk og fleksibel bruk av kjernetekster vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv, samiske språk, fornorskning, forsoning og kirkens ansvar i møte med samiske ungdommer i dag.

65. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for 13-19 år?

Fritekst:

Eksempeltekstene for 13–19 år bør gi rom for fordypning i temaer som er viktige i ungdomstiden. Det gjelder særlig identitet, tilhørighet, rettferdighet, makt, natur, tro, tvil, kropp, relasjoner, sorg og håp.

Samisk kirkeråd anbefaler at eksempeltekstene organiseres tematisk. Det vil gjøre det lettere for menighetene å velge tekster ut fra ungdommenes livserfaringer, lokale forhold og aktuelle spørsmål i kirke og samfunn.

En tematisk organisering vil også gi bedre rom for arbeid med samisk kirkeliv. Tekstene kan da knyttes til samiske erfaringer med språk, sted, familiehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler at omfanget holdes oversiktlig. Eksempeltekstene bør ikke bli en lang liste menighetene opplever at de må dekke, men en ressurs som hjelper dem til å arbeide godt med bibeltekster, livstolkning og ungdoms faktiske spørsmål.

66. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

☐ Ja ☐ Nei

Fritekst:

67. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

68. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for unge voksne

69. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for unge voksne?

Fritekst:

Rammeplanen for unge voksne har et godt utgangspunkt, men bør tydeligere omtale samiske unge voksnes livssituasjon. Mange unge voksne samer flytter for utdanning, arbeid, familieliv eller andre livsvalg. De kan bo i byer og menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig, og der de i liten grad møter samiske språk, trospraksiser og fellesskap i kirken.

Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeligere viser hvordan kirken kan være et sted for tilhørighet, fordypning og samtale for samiske unge voksne. Dette gjelder særlig temaer som tro, identitet, språk, familiehistorie, stedstilhørighet, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar.

Kirken bør legge til rette for møteplasser der samiske unge voksne kan møte andre i lignende livssituasjoner. Slike møteplasser kan være lokale, regionale, nasjonale eller digitale. For mange vil det være viktig å erfare at samisk kirkeliv finnes også utenfor de mest synlige samiske områdene.

Samisk kirkeråd anbefaler også at planen tydeligere løfter fram unge voksne som ressurspersoner og medskapere i kirken. Samiske unge voksne bør få rom til å bidra med språk, erfaringer, spørsmål, kompetanse og engasjement i menighetens undervisning, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med forsoning.

70. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen beskriver unge voksne som en livsfase med mange valg, overganger og nye former for ansvar. Samisk kirkeråd anbefaler at dette konkretiseres tydeligere i møte med samiske unge voksnes livssituasjon.

For samiske unge voksne kan overganger handle om flytting, utdanning, arbeid, familieliv, språk, tro, stedstilhørighet og kontakt med samiske fellesskap. Mange bor i perioder på steder der samisk kirkeliv er lite synlig, og der det kan være krevende å finne samiske språk, trospraksiser og fellesskap i kirken.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser at kirken kan være et sted for tilhørighet, samtale og fordypning for samiske unge voksne. Dette gjelder både unge voksne med tydelig samisk tilhørighet og unge voksne som utforsker, styrker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Rammeplanen bør også løfte fram at unge voksne ikke bare er mottakere av kirkelig undervisning og læring. De er også ressurspersoner som kan bidra med erfaringer, språk, kompetanse, spørsmål og engasjement i menighetens arbeid.

71. Er aktivitetene relevante og fleksible nok for målgruppen?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene i hovedsak er relevante, men anbefaler at rammeplanen tydeligere åpner for fleksible møteplasser for samiske unge voksne.

Mange samiske unge voksne bor spredt, flytter mellom steder eller lever i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Derfor vil ordinære lokale tilbud ikke alltid være nok.

Rammeplanen bør vise at menigheter kan samarbeide lokalt, regionalt og nasjonalt, og at digitale møteplasser kan være et viktig supplement.

Slike møteplasser kan gi rom for samtaler om tro, identitet, språk, tilhørighet, familiehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar. De kan også bidra til at samiske unge voksne møter andre med lignende erfaringer, selv om de bor på ulike steder.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at planen legger større vekt på fleksible former for fellesskap, fordypning og deltakelse, både fysisk og digitalt.

72. Mener dere at rammeplanen treffer unge voksnes livssituasjon og behov?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen treffer flere viktige sider ved unge voksnes livssituasjon og behov. Planen gir rom for spørsmål om tro, tilhørighet, ansvar, fellesskap og livsvalg.

Samtidig bør planen styrkes når det gjelder samiske unge voksne. For mange i denne livsfasen handler kirkelig undervisning og læring også om å finne språk for tro og tilhørighet, bearbeide historie, bygge fellesskap og finne sin plass i kirken.

Samiske unge voksne kan stå i ulike overganger knyttet til utdanning, arbeid, flytting, familieliv, språk, identitet og kontakt med samiske miljøer. Noen bor i menigheter der samisk kirkeliv er lite synlig. Andre kan være i en prosess der de utforsker, styrker eller tar tilbake samisk språk, kultur og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan kirken kan møte samiske unge voksne med trygge fellesskap, rom for samtale og mulighet for fordypning i tro, språk, historie, fornorskning, forsoning, skaperverk og ansvar.

73. Er vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling hensiktsmessig?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at vektleggingen av identitet, tilhørighet og trosutvikling i hovedsak er hensiktsmessig.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere knytter identitet og tilhørighet til samiske erfaringer, språk, sted, familiehistorie og kirkelig fellesskap. For samiske unge voksne kan trosutvikling handle om å finne språk for egen tro, forstå egen historie, bygge tilhørighet og finne sin plass i kirken.

Mange unge voksne står i overganger knyttet til utdanning, arbeid, flytting, familieliv og nye fellesskap. For samiske unge voksne kan slike overganger også påvirke kontakten med samiske språk, tradisjoner og kirkeliv. Rammeplanen bør derfor vise hvordan kirken kan gi rom for både trygg tilhørighet, kritisk refleksjon og personlig trosutforskning.

Samisk kirkeråd anbefaler at planen tydeligere omtaler samiske unge voksne både som deltakere og ressurspersoner. De bør få mulighet til å bidra med erfaringer, språk, spørsmål og engasjement i menighetens arbeid.

74. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

Unge voksne bør få arbeide med bibeltekster som åpner for samtaler om kall, valg, tro, tvil, fellesskap, rettferdighet, forsoning, skaperverk og håp. Dette er temaer som berører unge voksnes livssituasjon, ansvar og trosutvikling.

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene tydeligere viser at bibeltekster også kan leses i lys av samisk historie og samtid. Det kan gi rom for refleksjon om språk, tilhørighet, fornorskning, forsoning, naturgrunnlag, lokalsamfunn og kirkens ansvar i dag.

For samiske unge voksne kan bibelarbeid være en måte å utforske sammenhengen mellom tro, identitet og livserfaring. Tekstene bør derfor ikke bare brukes til kunnskapsformidling, men som grunnlag for samtale, livstolkning, bønn, handling og fordypning i kristen tro.

75. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Det er positivt at planen løfter fram samisk identitet, håndverk, fornorskning og forsoning. Samisk kirkeråd anbefaler at dette også kommer tydeligere fram i erfaringsmålene under "Kirkens kultur og tradisjon". Samisk innhold bør nevnes eksplisitt, ikke bare kunne leses inn indirekte gjennom tema som kunst, historie og minoriteter.

76. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at unge voksne kan inviteres til samtaler om samisk kirkehistorie, fornorskning, forsoning, tilhørighet, språk og tro. Unge voksne bør også få ansvar for å utvikle samiske møteplasser, gudstjenester, samtalegrupper, pilegrimsvandringar, kulturarrangementer og diakonale tilbud.

Veiledende lister bibeltekster- unge voksne

77. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av tekster for unge voksne?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstutvalget for unge voksne ikke bygger for sterkt på listen for 13–19 år. Unge voksne står i andre livssituasjoner, med spørsmål knyttet til utdanning, arbeid, flytting, etablering, relasjoner, ansvar, tro, tvil og tilhørighet.

Samtidig bør tekstene ikke forstås som en helt egen alderskategori løsrevet fra resten av planverket. Samisk kirkeråd anbefaler at tekstene inngår i en tematisk oversikt for livslang læring. Mange bibeltekster kan følge mennesker gjennom ulike livsfaser, men brukes med ulike spørsmål og ulik fordypning.

For unge voksne bør tekstutvalget særlig åpne for samtaler om kall, valg, fellesskap, etablering, ansvar, rettferdighet, forsoning, skaperverk, sorg, håp og framtid. For samiske unge voksne bør tekstene også kunne brukes i samtaler om språk, stedstilhørighet, familiehistorie, fornorskning, samisk kirkeliv og kirkens ansvar i dag.

En tematisk organisering vil gjøre listene mer fleksible og bedre egnet til lokal bruk. Den vil også gjøre det lettere for menighetene å bruke samme tekst i ulike livsfaser, uten at teksten bindes for sterkt til én bestemt aldersgruppe.

78. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av eksempeltekster for unge voksne?

Fritekst:

Eksempeltekstene for unge voksne bør organiseres etter temaer som gjør dem enkle å bruke i lokalt arbeid. Samisk kirkeråd anbefaler særlig temaer som kall og tjeneste, fellesskap og medansvar, tro og tvil, rettferdighet og forsoning, skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, dåp og nattverd.

For unge voksne bør tekstene åpne for samtaler om livsvalg, ansvar, relasjoner, etablering, troserfaringer og tilhørighet til kirken. Tekstene bør derfor ikke bare velges ut fra alder, men ut fra livstemaer som kan møte unge voksne i ulike livssituasjoner.

Samisk kirkeråd anbefaler at utvalget er bredt nok til å gi rom for lokal tilpasning, men ikke så omfattende at det blir uoversiktlig. Eksempeltekstene bør være en ressurs for fordypning, samtale og livstolkning.

En tematisk organisering vil også gi bedre rom for samiske unge voksnes erfaringer. Tekstene kan da brukes i arbeid med språk, stedstilhørighet, familiehistorie, fornorskning, forsoning, skaperverk, naturgrunnlag og kirkens ansvar i møte med samisk kirkeliv i dag.

79. Er det hensiktsmessig med veiledende lister utformet med inndelingen kjernetekster og eksempeltekster?

☒ Ja ☐ Nei

80. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

81. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

Rammeplan for voksne

82. Har høringsinstansen overordnede innspill til rammeplan for voksne?

Fritekst:

Rammeplanen for voksne har et godt utgangspunkt, men bør i større grad omtale samiske voksnes livserfaringer. For mange voksne handler kirkelig undervisning og læring ikke bare om ny kunnskap, men også om språk, tilhørighet, tap, gjenoppretting og mulighet til å ta del i samisk kirkeliv på egne premisser.

Samiske voksne kan ha svært ulike erfaringer med kirke, språk og tilhørighet. Noen har vokst opp med samisk språk, kristne tradisjoner og samisk kirkeliv som en naturlig del av hverdagen. Andre har mistet språk eller tilknytning gjennom forforskning, flytting, skam, taushet eller mangel på kirkelige tilbud.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menighetene kan skape rom for samtale, fordypning og deltakelse for samiske voksne. Dette kan handle om bibelarbeid, salmer, bønner, gudstjenesteliv, lokal kirkehistorie, sorg og håp, sannhet og forsoning, språk og trospraksiser.

Rammeplanen bør også omtale voksne som ressurspersoner i kirken. Samiske voksne kan bære språk, erfaringer, fortellinger, salmer, bønner, håndverk, lokalhistorie og trospraksiser som er viktige for hele menighetens arbeid med samisk kirkeliv.

83. Har høringsinstansen innspill på rammeplanens innledning?

Fritekst:

Innledningen bør tydeligere omtale voksne som bærere av kirkelig tradisjon, familiehistorie og lokal kunnskap. Voksne er ikke bare deltakere i kirkelig undervisning og læring, men også ressurspersoner som kan bidra til å videreføre tro, språk, praksiser og erfaringer i menigheten.

I samisk kirkeliv kan voksne og eldre ha viktig kunnskap om samiske språk, salmer, bønner, velsignelsespraksis, hjemmedåp, begravelsestradisjoner, høytider, lokale fortellinger og andre trospraksiser. Dette er kunnskap som ofte lever i hjem, familie, slekt og lokalsamfunn, og som ikke alltid er skriftliggjort eller synlig i menighetens planer.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at innledningen tydeligere viser hvordan menighetene kan verdsette, lytte til og samarbeide med voksne og eldre som tradisjonsbærere. Dette må gjøres med respekt for lokale variasjoner, personlige erfaringer og den varsomheten som kan prege samisk trosformidling.

En slik vektlegging vil styrke sammenhengen mellom kirkelig undervisning og læring, lokalt samisk kirkeliv og kirkens arbeid med sannhet, forsoning og gjenoppretting.

84. Rammeplanene bruker gjennomgående formuleringen “For at barna/konfirmanter/etc skal lære om Bibelen/kristen tro/etc, kan kirken invitere dem til å: (...)”. Kirkerådet ønsker tilbakemelding på om det er for lite forpliktende innhold i de seks rammeplanene generelt, og i rammeplanen for konfirmasjonstiden spesielt.

Fritekst:

Se også svar på spørsmål 8.

Samisk kirkeråd mener at rammeplanene bør være tydeligere på hva alle menigheter skal ta ansvar for. Dette gjelder særlig samisk kirkeliv. Lokal plan bør beskrive hvordan menigheten ivaretar samisk kirkeliv, samiske språk, samiske kristne tradisjoner og kirkens ansvar for sannhet og forsoning. Menighetene må selv vurdere hvordan dette best kan gjøres lokalt.

85. Mener høringsinstansen at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen ivaretar bredden i voksnes livssituasjoner på et generelt nivå.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at planen tydeligere omtaler samiske voksnes erfaringer. For mange voksne handler kirkelig undervisning og læring ikke bare om fordypning i tro og kunnskap, men også om språk, tilhørighet, tap, taushet, gjenoppretting og mulighet til å ta del i samisk kirkeliv på egne premisser.

Dette gjelder særlig erfaringer knyttet til fornorskning, språkbrudd, tilbakeføring av språk og tradisjon, familiehistorie og ulik tilgang til samiske kristne praksiser. Noen voksne bærer med seg samisk språk, salmer, bønner og lokale trospraksiser. Andre kan ha mistet tilgang til dette, eller være i en prosess der de søker tilbake til språk, tradisjon og kirkelig tilhørighet.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan menigheten kan skape trygge kirkelige rom der voksne kan dele tro, identitet og historie, og der samisk kirkeliv kan ivaretas gjennom samtale, bibelarbeid, bønn, salmer, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med sannhet og forsoning.

86. Er målet om både dybde og tilgjengelighet i undervisningen hensiktsmessig formulert?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at målet om både dybde og tilgjengelighet er hensiktsmessig formulert.

Samtidig vil Samisk kirkeråd understreke at tilgjengelighet ikke bare handler om tid, sted og praktisk tilrettelegging. For samiske voksne handler tilgjengelighet også om språk, kulturforståelse, trygghet, gjenkjennelse og respekt for ulike erfaringer med kirke, tro og samisk tilhørighet.

Noen voksne har samisk språk og kristne tradisjoner som en naturlig del av livet. Andre har opplevd språkbrudd, tap av tradisjon eller avstand til kirken. Undervisningen må derfor gi rom for ulike utgangspunkt, uten at den enkelte må forklare eller forsvare egen tilhørighet.

Dybde i undervisningen kan innebære arbeid med samisk kirkehistorie, samiske trospraksiser, teologi, bibeltekster, salmer, bønner, skaperverk, fornorskning, sannhet og forsoning. Samisk kirkeråd anbefaler at rammeplanen tydeligere viser hvordan menighetene kan legge til rette for slik fordypning på en trygg og tilgjengelig måte.

87. Er aktivitetene relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at aktivitetene i hovedsak er relevante og gjennomførbare i lokal sammenheng.

Samtidig vil menighetene ha ulike forutsetninger for å arbeide med samisk kirkeliv. Noen har språkkompetanse, lokale tradisjoner og samiske ressurspersoner i menigheten. Andre har mindre erfaring og trenger støtte for å komme i gang.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere oppfordrer menighetene til å samarbeide med samiske ressurspersoner, lokale samiske miljøer, institusjoner, nabomenigheter, prostier og bispedømmer der de selv mangler kompetanse.

Slikt samarbeid kan gjøre aktivitetene mer realistiske og bedre forankret. Det kan også bidra til at voksne får møte samiske språk, salmer, bønner, bibeltekster, lokal kirkehistorie og trospraksiser på en trygg og respektfull måte.

88. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at erfaringsmålene innenfor «Bibel, tekst og tolkning» tydeligere åpner for fordypning i bibeltekster i lys av samisk kirkeliv.

For voksne kan bibelarbeid gi rom for samtaler om tro, livserfaring, språk, tilhørighet, rettferdighet, forsoning, skaperverk, sorg, håp og gjenoppretting. Dette er temaer som berører både personlig trosliv, lokal kirkehistorie og kirkens ansvar i møte med samiske erfaringer.

Samisk kirkeråd anbefaler at voksne får arbeide med bibeltekster på måter som gir rom for teologisk refleksjon i lys av samisk historie, samtid og trospraksis. Dette kan bidra til at bibeltekstene ikke bare blir formidlet som kunnskap, men også brukes som grunnlag for samtale, livstolkning, bønn, forsoningsarbeid og videreføring av samisk kirkeliv.

89. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kirkens kultur og tradisjon»?

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at samisk innhold formuleringer om forsoning kan tydeliggjøres. Samisk kirkeliv, fornorskning og forsoning bør nevnes tydeligere, ikke bare indirekte gjennom formuleringer om historie, joik, kunst og håndverk.

90. Er det innspill til erfaringsmålene innenfor «Kristen tro i praksis» for voksne?

Fritekst:

Gode punkter.

91. Mener dere at rammeplanen ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte?

☒ Ja ☐ Nei

Fritekst:

Samisk kirkeråd mener at rammeplanen i hovedsak ivaretar livsnære temaer og ulike livsfaser på en god måte.

Samtidig anbefaler Samisk kirkeråd at livsfaser også ses i lys av samiske erfaringer. For samiske voksne kan livsfaser handle om mer enn alder og livssituasjon. Det kan også handle om språkbrudd, tap av tradisjon, flytting, tilbakevending, familiehistorie, sorg, omsorgsansvar, forsoning og gjenoppretting.

Menighetene bør få hjelp til å skape rom for slike erfaringer i kirkelig undervisning og læring. Dette kan skje gjennom bibelarbeid, samtale, bønn, salmer, gudstjenesteliv, diakoni og lokale trospraksiser.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at rammeplanen tydeligere viser hvordan livsnære temaer kan knyttes til samisk kirkeliv, samiske språk, lokal kirkehistorie og kirkens arbeid med sannhet og forsoning.

Veiledende lister bibeltekster - voksne

92. Har høringsinstansen innspill til tekstutvalget for voksne?

Fritekst:

Samisk kirkeråd anbefaler at tekstutvalget for voksne ikke bare knyttes til kirkeårets tekster, men også inngår i en tematisk oversikt for livslang kirkelig undervisning og læring.

Voksne trenger bibeltekster som åpner for fordypning, livstolkning, trospraksis og samtale om levd liv. Det kan gjelde temaer som dåp og nattverd, sorg og håp, ansvar og forsoning, skaperverk og naturgrunnlag, språk og tilhørighet, familie og slekt, kall og tjeneste, menneskeverd og rettferdighet.

En tematisk organisering vil gjøre tekstutvalget mer brukbart i lokal undervisning, samtalegrupper, bibelarbeid, gudstjenesteliv, diakoni og arbeid med sannhet og forsoning. Den vil også gi bedre rom for å lese bibeltekster i lys av samisk kirkeliv, samisk historie, lokale trospraksiser og voksnes ulike livserfaringer.

Samisk kirkeråd anbefaler derfor at tekstutvalget for voksne både ivaretar kirkeåret og gir menighetene hjelp til å arbeide tematisk med tro, livserfaring og samisk kirkeliv.

93. Er det andre innspill til veiledende lister for bibeltekster?

☐ Ja ☒ Nei

Fritekst:

94. Har høringsinstansen innspill til utvalg og omfang av salmer?

Fritekst:

Samisk kirkeråd støtter seg til Salmebasegruppens uttalelse og anbefaler at de veiledende salmelistene ikke primært organiseres etter aldersgrupper, men etter tema. De samme salmene kan brukes på tvers av aldersgrupper og akkumulerende, i småbarnssang, konfirmasjonstid, ungdomsarbeid, voksenundervisning, gudstjeneste og hjemmets trospraksis. Konteksten er derfor ofte viktigere enn alderen.

95. Har høringsinstansen innspill på praksisformer?

Fritekst:

Sang, salmer, kor, liturgisk musikk, samisk velsignelsespraksis og salmekvelder er ikke bare aktiviteter for bestemte aldersgrupper. De er trospraksiser som kan følge mennesker gjennom hele livet. Samisk kirkeråd anbefaler at liste over praksisformer kategoriseres etter tema og ikke etter aldersgruppe.

[Lagre vedtak]